

Александър Клизовски

ЗА ПСИХИЧЕСКАТА ЕНЕРГИЯ

Всеки образован човек е чувал нещо за тази енергия, има някаква представа за нея, дори понякога я споменава в разговор и така признава нейното съществуване. Но в какво се състои същността на тази енергия, какво е нейното предназначение, при какви условия се проявява, можем ли и необходимо ли е да я развиваме в себе си, как и за какви цели можем да я използваме? На всички тези въпроси няма отговори нито в съвременната наука, нито във философията, тъй като с разрешаването на тези въпроси в широк мащаб западните учени и философи, може да се каже, още не са се занимавали.

Без съмнение, един толкова значителен фактор в живота на човека, какъвто е психическата енергия, която се проявява във всяко явление и на всяка крачка в живота, не е можел да не обърне върху себе си вниманието на любознателния човешки ум. В днешно време в много културни страни вече съществуват различни по род и вид научни институции, а в някои страни (Швеция, Англия, Америка) – катедри към университетите, които се заеха с изучаването на този въпрос. Многобройни курсове по психология и психиатрия и институти – психични, метапсихични, психосинтетични, физиологични, неврологични и други, се занимават с изучаването и изследването на психическата енергия по всички правила на съвременната наука. Но областта на психическата енергия е необятна и тези първи крачки не могат да дадат много. Ако добавим и факта, че в днешно време съществуват много любителски дружества за психически изследвания, това показва, че интересът към тази енергия и нейните проявления нараства. За съжаление по-голямата част от дружествата се занимават почти изключително със спиритизъм и медиумизъм, без да изучават законите, по които психическата енергия се проявява и действа.

Дейността им се ограничава със стремежа да влязат в сношение с обитателите от отвъдния свят: извикване на умрели, материализация и така наречените явления на апорт¹. В най-добрия случай те се занимават с регистрацията и обнародване на случаи на ясновиждане, ясновичуване и други дребни проявления на недисциплинирания психизъм.

И така, може да се каже, че областта на психическата енергия е още непозната и слабоизследвана област. Пособия и източници по този въпрос почти няма. Дори в окултната литература за нея се говори малко, а и когато се говори, тя често фигурира под други наименования. В днешно време, предвид настъпването на Новата Епоха, която носи прилив на психическа енергия, е необходимо човек да пробуди и да възпита в себе си правилно отношение към тази двуостра мощ. В книгите на Учението Жива Етика² (Агни Йога) за първи път са осветлени многостранно въпросите, свързани с тази енергия, и са дадени методите на рационалния подход за изучаването ѝ.

Учението казва, че “психодинамиката на духа е основата на Битието”, че всички атоми и клетки не са просто съединяване на материя, “не са просто развитие, но същинска психодинамика на Космоса”, че във всички проявления на живота в Космоса виждаме психоживота. “Психоживотът движи атоми-

¹ *Апорт* – дематериализация, наред с материализацията и телепортацията спада към феномените на психокинезата. (бел. ред.)

² Философско-нравственото Учение *Жива Етика* (Агни Йога) е изложено в 14 книги, създадени през 20-те и 30-те години на ХХ век от Елена и Николай Ръорих в сътрудничество с група Учители от Изток, пожелали да останат анонимни. По-нататък в текста Ал. Клизовски цитира някои от книгите на Жива Етика – “Агни Йога”, “Йерархия”, “Аум”, “Листа от градината на М.”, “Огнен Свят” (в три части), “Безпределност” (в две части), “Сърце”. (бел. ред.)

те, и атомистичната енергия е задвижващ лост за живота на атома. Принципът на човешкия живот произтича от психоживота на атома. (...) Психодинамиката съединява всички разединени атоми и е онази сила, която гарантира най-висшите проявления на Космоса под формата на стихии и в стихийния човешки дух. (...) Психодинамиката и психоживотът наистина са двигатели на енергията на Космоса" (Безпределност, ч. I, § 64-65).

Така психоживотът, или животът на духа, е в основата на всеки живот, и духът е този лост, около който се проявява и кръжи физическият живот – проявената форма на Битието. Проявата на живота може да бъде обусловена само от психодинамиката на духа. Материята, лишена от дух, е мъртва материя, и извън материята духът не съществува, представлявайки нищо. Затова всеки жив организъм, който в една или друга форма проявява присъщия му живот, е задвижван от духа. И не само самият организъм е задвижван от духа, но всеки атом, всяка клетка и всеки орган на неговото тяло проявяват съответстващ, характерен само за дадената клетка или орган психоживот. В основата на зрението на физическото око е психическото око, в основата на слуха – психическото ухо и т.н. Всичко в Космоса живее и съществува в духа, навсякъде има психодинамика и във всичко се проявява психоживотът.

Изхождайки от тези основни положения на психодинамиката на живота в Космоса, трябва да признаем, че човекът като най-висше проявление на живота във Вселената би трябвало да развива най-голяма психодинамичност на живота, но, уви, засега това не се наблюдава. Преобладаващото мнозинство от съвременните "венци на творението" не само не осъзнават това, но продължават да живеят живот растителен и животински; те не само че не се грижат за високата динамика на своя дух, но като отъждествяват своето аз със своето тяло, прилагат всички усилия и грижи да развият по-голяма динамика на своите мускули и някои други органи на тялото.

Въпреки наличието на такова невежество към основите на собственото битие, всяка проява на човешкия живот, като се започне от удовлетворяването на най-нисшите потребности на тялото до най-висшите емоции, на които човек е способен, произтича от двигателя на всеки живот – духа, независимо от това знае ли човек за това или не знае, грижи ли се за високото качество на своите

мисли, подбуди и постъпки или не се грижи. Но от изложените вече по-рано основи на миросгледа на Новата Епоха¹ е известно, че каквито са човешките постъпки, желания и мисли, такива ще бъдат и следствията, такава ще бъде и неговата еволюция, и всички условия на създавания от него бъдещ живот.

Но тъй като всяко проявление на видимия живот започва в мисълта, тоест на Висшия Духовен План, и чрез желанието, тоест чрез нисшия Духовен План, се привежда в изпълнение и действието на Физическия План на съществуването, и тъй като на всички тези планове действа духът, то всъщност няма и не може да има разделяне на живот материален и на живот духовен, защото в Единния Живот няма граници и всички тези три плана на съществуване образуват Единния План на Битието, и във всички тях действа и цари Духът.

Така, само като изучаваме психодинамиката на духа и излъчваната от него психическа енергия, ние можем да разберем всички явления на живота в цялата им необятност и сложност, защото само тогава ще се доближим към самата същност и основа на Битието, само тогава ще познаем самите себе си, защото нашият дух, бидейки част от Единния Дух, притежава всички негови свойства; само тогава ще проумеем мъдростта на Мирозданието, единството на всичко съществуващо, величието и безпределността на Вселената, в която от начало до край и от най-горе до най-долу действа единната велика сила, която обединява всичко, създава всичко и всичко разрушава. Тази велика сила е психическата енергия.

Какво е това психическа енергия?

Психическата енергия е Великият АУМ, е казано в Учението Жива Етика.

Но какво е АУМ? АУМ е молитва. Това е древно свещено съчетание на понятията, което е съзвучно с музиката на сферите, което довежда организма на произнасящия тази молитва в хармонично съзвучие с вибрациите на Висшия Свят и способства за притока на психическа енергия към него. В съзвучието АУМ се съдържа триединното съчетание на висшите понятия, при които А е Мисълта-Основа, У е Светлината-Начало, и

¹ Авторът има предвид първите две части от своята книга "Основи на миросгледа на Новата Епоха", глава от която е и настоящият му труд. (бел. ред.)

М е Тайна-Съкровено. В това съчетание има финост на вибрациите, мъдрост на звученето и красота на изграждането. Това е съчетание на най-добрите вибрации, които звучат за настройването на психическата енергия. Така, понятието АУМ е символ на съчетанието на най-висшите енергии, а тъй като психическата енергия е най-висшата енергия, то молитвата АУМ съчетава най-висшата човешка енергия с висшата космическа енергия.

Индуският философ Свами Вивекананда в своята книга "Бхакти Йога" казва: "АУМ (АОУМ, което се произнася като ОМ) е най-свещената от всички свещени думи, с тази дума е създадена Вселената, тя е майката на всички имена и форми. За създаването на Вселената и за привеждането на хаотичното състояние на материята в проявена форма са необходими два фактора – име и форма. Тъй като цялата вселена е построена по един и същи План, то всичко, което съществува във Вселената, притежава име и форма. Името, или Идеята, е вътрешната същност, а формата е видимата външност. Символът, който ги обединява, е АУМ. Отначало той се проявява във вид на мисъл и слово, а след това в реч и действие. Така, Вселената е формата, зад която се намира Идеята, "Словото", или Логосът. Затова АУМ е символ не само на Вселената и нейния Творец, но представлява единствено възможния Символ, който обхваща цялата област от всички възможни идеи, и няма друг, подобен на него.

"АУМ е стрелата и Брахма е целта за стрелата. Постарай се да попаднеш в тази цел" – се казва в един индуски свещен химн.

Християнското амен и амин е същият този изменен символ АУМ.

"Запитали Учителя: какво се крие зад Огнената Завеса? Когато Той произнесъл думата АУМ – никой не усетил значението на Най-Висшата Мощ. Попитали го: може ли тази Надогнена сила да се проявява и сред земните творения? Било отговорено – може. Хората отново се смутили, защото ако тази Мощ е извън стихийте, то как може да бъде вместена? Учителят казал: няма земни думи за изразяването на Най-Висшите Сияния, но техните признаци понякога могат да бъдат забелязвани. Да се научим на внимателност". (Огнен Свят, ч. III, § 525).

"Огненият Свят намира своя израз под наименованието психическа енергия. Така хората по-бързо ще разберат. На всеки му е ясно, че в него съществува нещо, за което

няма наименование в езиците. Силата или енергията ще бъде приета по-лесно, отколкото Огнената искра. Човечеството много се противопоставя на Огъня. "Огънят поглъща, но не твори" – мислят хората. Затова първо им назовете психическата енергия и само на развитото съзнание кажете за Огъня" (Огнен Свят, ч. III, § 440).

"Психическата енергия е ВСИЧКО. Психическата енергия като всеначална енергия е енергията, която лежи в основата на проявения Свят. Психическата енергия отпечатва образи върху пластичната космична субстанция. Психическата енергия е Фохат. Психическата енергия е Свети Дух. Психическата енергия е любов и устрем. Психическата енергия е синтез на всички нервни излъчвания. Психическата енергия е Великият АУМ. Затова изработването в себе си на постоянен, несломим устрем към Светлината, във всички нейни проявления, ще бъде именно и развитие на тази енергия. Наистина, може да се каже, че устремът и психическата енергия са синоними. Едното не съществува без другото." (вж. Писма на Е. Ръорих: 16.08.37 г.).

Психическата енергия е също така онова, което обичайното разбиране обозначава като духовност, и развитието на психическата енергия е по своята същност развитие на духовността, но не на духовността, която при съвременния човек се свежда до изпълнение на обреди и ходене в храма, но на онази истинска, висша духовност, която се състои в приобщаването към Висшия Свят, в разкриването в себе си на висше съзнание, в развиването у себе си, в овладяването и в съзнателното използване на тази огромна висша сила, която е присъща на всеки от нас, за ползата на еволюцията и за благо на цялото човечество.

Тъй като нашият дух или монада е част от Огнената стихия, която свързва всичко, която е всепроникваща и обединява и създава всичко, то и излъчваната от духа еманация и енергията, развивана от него, или психическата енергия, е Огнена енергия, притежаваща всички свойства, присъщи на Огнената стихия. Психическата енергия е най-висшето проявление на най-висшата стихия в Космоса. Тази велика енергия присъства навсякъде и във всичко. Няма в мирозданието такова явление, такова същество и такава вещь, които биха могли да проявяват присъщия им живот, ако биха били лишени от психическа енергия. Лишаването от

психическа енергия, или нейното напускане, е прекратяване на психодинамиката на духа или, иначе казано, прекратяване на живота – пълно или частично в зависимост от това дали се е прекратила психодинамиката на духа в целия организъм или в един от неговите органи.

Предвид това, че всеки атом и всяка клетка на нашето тяло освен физическо съществуване живее живот на духа или, както е казано, психотвори, психическата енергия прониква във всички тъкани, във всички органи на нашето тяло, установявайки в целия организъм равновесие, способствайки за неговото нормално и правилно функциониране. Затова всяко наше действие, всяко желание и всяка мисъл е проявление на психическата енергия. В Учението е казано: “С какви земни думи да се изрази, че най-фината енергия се проявява във всяко движение на човека? Как да се утвърди, че същата тази енергия привежда в движение и световите? Как да се поясни, че тя е и в мисълта, и в действието? Тя е и подбуждащата, и възпиращата причина. Тя се проявява и в малкото, и във Великото. Кой ще разбере къде е Първопричината на всичко? Кой може да разнесе знанието за великата енергия по целия Свят?” (Аум, § 426).

Психическата енергия е енергията, която движи планини, както е говорил за това още Христос, защото прегради за нея не съществуват. Тя действа извън времето и пространството. Изпратена ни от далечните светове, тя може да прояви своето действие незабавно. Психическата енергия създава и разрушава светове. Тя потапя на дъното на океаните разложилите се части на планетите и издига от дъното им нови континенти. Тя е във всяко проявление на живота на планетата и във всичко, което обитава на нея. Тя е в малкото зърно на всяко растение и дава живот и на могъщото дърво, и на нежното ароматно цвете. Тя е в семето на всяко същество, даващо живот и на човека и мравката. Тя е в живота и в смъртта на всичко, което живее и което умира.

За психическата енергия в “Чашата на Изтока”¹ е казано: “Да, съществува сила, също така безпределна, както и мисълта, също така мощна, както безграничната воля, също

така неуловима, както същността на живота, и толкова невъобразимо ужасна в своята експлозивна сила, че ако би била използвана като лост, тя би разтърсила Света до основи; но тази Сила не е Бог, щом съществуват хора, които са овладяли тайната на подчиняването на тази сила на своята воля, когато това е необходимо” (писмо XXIV).

Именно чрез изучаването и подчиняването на тази сила на своята воля се е извършвало и се извършва всичко онова, което е известно като чудеса. Всички онези велики чудеса, за които повествува Библията, са извършени чрез психическата енергия. Да си спомним за тримата юноши от Стария Завет, хвърлени по заповед на Навуходоносор в пламтящата с огромен огън пещ и неизгоряли, защото е била приведена в действие психическата енергия, или огънят на сърцето, т.е. най-висшият аспект на Огъня, който може да противостои на най-големия материален огън. Да си спомним за пророк Даниил, хвърлен в рова при лъвовете и неразкъсан от тях, защото е била приведена в действие защитната психическа енергия, срещу която няма да дръзне нито едно животно. Да си спомним за всички големи чудеса на Мойсей, извършени от него при извеждането на Израил от Египет и по време на четиридесетгодишното странстване през пустинята: преминаването през разделените води на Червено море, извличането на вода от камък, манната небесна и пъдпъдците от облаците и т.н. По същия начин нека да не забравяме и всичко това, което е извършвал чрез психическата енергия Христос: възвръщане към живот на умрели, изцеляване на слепи по рождение и немощни, ходене по водата и усмиряване на бурите, превръщане на водата във вино и много други.

Но за да докажем мощта на психическата енергия, няма защо да задълбаваме в отдалеченото минало, защото във всеки един момент от съществуването на нашата планета винаги е имало, както има и в днешно време, Високи Същества, които, подчинявайки тази огромна сила на своята воля, я насочват за целите на еволюцията и благополучието на човечеството на нашата планета. Те предават това велико знание само на подготвени и достойни ученици, които не го използват за лична полза и за да причиняват зло на ближния си. Въпреки този подбор на достойни хора, трохици от това знание проникват сред народа, обкръжаващ този Източник на Светлина и знание. Кой не е чувал за инду-

¹ “Чашата на Изтока” – сборник писма на Учителите от Изток до техни кореспонденти от XIX век, съставен от Елена Ръорих и издаден за първи път в Рига през 1925 г. (бел. ред.)

сите и тибетските ламы, които могат да седят върху вода, да ходят по огън, да спят на студа, покривайки се само с риза, които могат да извикат от пространството всякакъв предмет, могат да убият с поглед тигър или бясно куче? Във всички тези случаи действия същата огромна сила – психическата енергия.

Свойства на психическата енергия

Психическата енергия е основна енергия, която вибрира и реагира на всички явления на живота в цялото Мироздание. Нейните свойства и качества не могат да бъдат отчетени, защото всяко нейно проявление е индивидуално. В богатството на Мирозданието всеки израз на енергията е индивидуален. Една и съща проява на една и съща енергия ще произведе различно впечатление не само на два различни индивида, но дори на един и същ, защото всеки случай е сложно съчетание на различни условия на време, място, състояние, положение и различни други условия. Всеки един случай на проява на психическата енергия е равнодействаща на всички сили, от които даденият случай се е сформирал, комплекс от всички условия и синтез на всички устремления. Затова е толкова многообразна и всеки път индивидуална проявата на тази енергия. “Многообразието на психическата енергия показва нейната мощ. Тя не може да остане инертна. Тя е като истински огън, вибрира и действа непрекъснато. Хората могат да мислят, че тяхната енергия спи спокойно, но всъщност тя не може да остане в бездействие. Такава е нейната връзка с Най-Висшата енергия” (Аум, § 268).

“Неизброими са индивидуалните проявления на психическата енергия. Самата енергия си е все същата, нейният основен Закон е непоклатим, и в същото време няма две живи същества с еднакви нейни проявления. От такова разнообразие се пораждат много заблуди. Педантите не понасят многообразието и затова вместо основното единство правят условни деления, назовавайки ги с измислени имена. През вековете нарастват всякакви най-вредни обърквания, и малцина са онези, на които им достига решимост отново да се обърнат към основите. (...)

Човечеството вече признава фината енергия. Още не може да я изучава и да я прилага в живота, но самото понятие повелително се разкрива в различните раздели на

науката. Отвсякъде се появяват множество свидетелства. Немалко скептици повече не се решават да възразяват и да се надсмиват. Вече не е далеч времето, когато единството на всеначалната енергия ще бъде признато. Индивидуалността на енергията повече няма да бъде препятствие за нейното изучаване, но ще възхищава любознателните умове. Всякакви епидемии на обсебване ще се прекратяват от лекарите. От откъслеците наблюдения ще се сформират изводи и животът ще получи много съзнателни пособия. (...)

Всеки, който е разбрал значението на психическата енергия, винаги ще бъде неин изследовател. Той винаги ще се усъвършенства, значи ще се избави от старостта.

Утвърждавам, че психическата енергия не само ще позволи да бъде изследвана, но нейният приток ще се усили, щом мисълта се устреми към нея” (Аум, § 598).

Психическата енергия принадлежи към групата на фините енергии, и от всички фини енергии тя е най-фина. Отличителната черта на фините енергии се състои в това, че колкото по-фини са те, толкова са помощници, заедно с това и въздействието им върху човека е по-фино. Най-голямата енергия е най-малко осезаема. Тъй като фините енергии затова са и фини, защото принадлежат на Висшите Светове, те могат да оказват въздействие върху фината природа на човека, въздействие макар и неосезаемо за физическата природа на човека, но въпреки това много мощно. Само физическото съзнание на човека, което не забелязва това въздействие, намалява и смекчава силата на тези енергии. На човек постоянно може да му се струва, че е достигнал до определен извод и е взел самостоятелно решение, докато всъщност върху него е било произведено въздействие от фината мисловна енергия на пространството, възприета от неговия мисловен апарат. Това въздействие би могло да се окаже толкова значително, че да промени целия живот на човека, докато в същото време неговото физическо съзнание не знае нищо за това. Така действат фините енергии.

“Психическата енергия е най-фината, затова и човек трябва да се отнася към нея възвишено-изтънчено. Следва твърдо да се запомни, че силата на психическата енергия е Огнена мощ. Около Огъня, проявен и непроявен, трябва да се устремяваме особено внимателно. Трябва да се обикне тази всенащищаща енергия. Не бива да се отнасяме към

опита със съмнение или враждебно. (...)

За усвояване на методите за провеждане на опити с психическата енергия е необходимо да умеем да контролираме своите мисли. Не само да можем да ги устремяваме, но и да знаем и да удържаме своите мисли от действие" (Аум, § 388).

Психическата енергия притежава магнитно свойство. Във всяко притегляне и отблъскване действа психическата енергия, самата тя притежава свойството и на притегляне, и на отблъскване. Без съдействието на психическата енергия не биха могли да бъдат изучени нито положителните, нито отрицателните качества на явленията и нещата, защото тази велика енергия реагира и звучи както на всичко положително, така и на всичко отрицателно.

"Вие поставяте светилник и веднага от тъмнината към него се устремяват множество насекоми. Вие утвърждавате психическата енергия и веднага към нея наслагвате различни обстоятелства, малки и големи, далечни и близки. Психическата енергия е истински магнит. Мнозина ще бъдат удивени да узнаят, че магнитът на метала и психическата енергия се задвижват от една енергия. Тази основна енергия на съзнанието се разпространява от стихията на огъня във всичко. Понякога тя е неуловима, но често е или космически устремена, или е събрана от развитото съзнание, и тогава дори едно повърхностно наблюдение може да установи явните следствия. Така могат да бъдат съединени с един източник напълно противоположни области.

Как няма да разберем, че при обширния брой на световните енергии някои от тях въздействат върху неочаквани центрове, съединявайки по този начин различни царства на природата? Така камъкът се приближава към човешкото съзнание.

Разбира се, съвременната наука избягва да обясни същността на магнита. Вълните на съзнанието, като поток на океана, чертаят в пространството образи на създанието. В най-различните същности не се наблюдават много магнитни токове, но масовата мисъл човешка вече е позната.

Като зараза, породена от невидима причина, се разнасят еднаквите мисли; нещо ги събира, напруга и усилюва. Онези, които са поставяли магнит над темето си за задълбочаване на съзнанието, са знаели остатъци от Великото Учение. Събирайки магнитни вълни от различни области, те са

усилвали своя запас от психическа енергия. Наистина могат да се обединят няколко тока и така да се получи обновление на съзнанието. Затова преди всичко трябва да се научим да допускаме - това е първото условие за развитие на съзнанието" (Агни Йога, § 255).

"Нищо не може да замени стихията на огъня. Също така психическата енергия няма свой заместител. Най-преобладаващата, най-изтънчената и най-възходящата енергия е истинска дъщеря на огъня! Неслучайно зовем към огнената победителка (Агни-Йога, § 546).

"Правилно е да се предполага, че психическата енергия е неизчерпаема. Ако бъде разумно изразходван, запасът веднага се запълва от съкровищницата на Космоса. Дори така е полезно да се отделя психическа енергия; новият запас по-леко отделя от натрупванията си и след това се устремява към световната работа. Ето как може колелото на закона да се приведе в действие, колко е лесно да се призове нова мощ от пространството!" (Агни Йога, § 592).

"Ако вдъхновението е свързано с психическата енергия, то и красотата ще има този източник. Затова казвам, че психическата енергия е красота. Така могат да бъдат изброявани всички качества на великата енергия, но тъй като тя ще се съчетава с всички проявления на живота, то правилно е тя да бъде наречена изначална. Така и ще я наричаме.

Прекрасно е да усетим, че на всеки човек е дадена такава неизчерпаема сила. С тази сила можем да преместваме физически предмети. Ако силата е неизчерпаема, то и обемът на предметите е относителен. Днес можем да движим малки предмети, утре можем да преместим нещо по-голямо. В тази прогресия лежи и щастието на еволюцията.

До неотдавна хората не допускаха, че дори физическите предмети могат да бъдат движени от съкровената мощ на човека. Но сега вече вие видяхте, че не външна сила движи предметите, а вашата енергия работи така, както и космическата сила" (Аум, § 478).

"Многообразна е психическата енергия! Могат да се намерят различни нейни вибрации, които имат специални наименования. Да обърнем внимание на един висок вид енергия, който се нарича защитност. Не е необходимо да се мисли, че това качество защитава самият носител на такава енергия, напротив, той защитава мнозина, щедро отделяйки от своята енергия. Подобно на делимостта на духа, психическа енергия се отделя там, където тя може да бъде полезна.

Един такъв лекар не познава изцеляваните от него страдащи. Трудна, но благодатна работа!" (Аум, § 561).

"Психическата енергия понякога се е наричала Терос. В Херметическите завети може да се намери изразът: "Воинът Терос издигна своя щит" – така е било посочвано защитното значение на психическата енергия.

Чували ли сте йог да е бил разкъсан от зверове? Не е имало такъв случай, защото против щита на Терос няма да дръзне нито едно животно, в което има частица инстинкт. Работата е само в това да се извика Тероса на "чашата" навън към краиниците. Каналите на "чашата" се разклоняват до всички краиници и някои могат да усещат светлината на "чашата" с напрежението в палците на ноктите или ръцете; или да усещат светлината на камбаната при съответствието на "чашата". Всичко това не е метафизика, но указание за прилагане в живота. Защита е необходима на мнозина, защо да не се възползваме от своето съкровище?

Не е трудно да се натрупва енергията на Терос, също така не е трудно да се извика навън. Също така, в решителен час не бива да се губи съзнание, тогава не сме далеч от смъртното око. Йогът не убива животното по своя воля, но злата воля се разбива в щита на Терос. Нужно е да се разбере, че не насилствената воля, но натрупването в "чашата" дава и защитата, и въздействието" (Агни Йога, § 565).

Едно от най-удивителните свойства на психическата енергия е това, че тя се наслоява в пространството, пада и се отлага върху всички предмети, които заобикалят човека. Човекът е не само кондензатор и трансформатор на космическите енергии, но самият той е мощна динамомашина, която излъчва енергии от различен род. Затова какъвто е самият човек, носителят на психическа енергия, такива са и неговите вещи. Те могат да бъдат добри, носещи благо и да бъдат полезни, но могат да бъдат и зли, вредни и даже опасни. Кой не е чувал за вещи, донесли щастие или нещастие? Разбира се, тук същността не е във вещите, а в наслоената върху тях психическа енергия, защото, както е казано в Учението Жива Етика, наслоената върху предметите психическа енергия живее с хилядолетия. Тя не се унищожава и не се изтрива нито от вековете, нито от разстоянието.

Древните народи – атланти, египтяни, халдеи, евреи и други, които са знаели за това свойство на психическата енергия, са я

използвали за различни цели. Те съзнателно са наслоявали върху предметите, понякога изработени специално за това, понякога случайни, психическа енергия с определено качество, която е трябвало да произведе желаното въздействие върху другите. Такива предмети са се наричали терафими или заклетни предмети, защото при наслояването на енергията се е произнасяла определена формула или заклинание. В древността терафимите са се използвали в храмовете при богослужение, но с течение на времето те са изгубили своето богослужебно предназначение и са започнали да се употребяват от егоистичното човечество изключително за своя полза и за вреда на другите. Чудотворните икони на християните и аналогичните изображения на Буда у будистите са същите тези терафими, които в някои случаи произвеждат изцеление от болести и други полезни явления за хората, защото върху тях е наслоена благата психическа енергия на молещите се.

Като доказателство за това колко са жизнени наслоенията на психическата енергия върху терафимите може да послужи известният на всички случай с отварянето на гробницата на фараона Тутанкамон. Всички лица, които са взели участие в отварянето на тази гробница, по един или друг начин са загинали от странна, необяснима смърт. Десетки подобни гробници са били отворени и извадените от тях мумии са били дадени за съхранение в музеите без всякаква вреда за извършилите това светотатство, но гробницата на фараона Тутанкамон според всички данни е представлявала терафим. Върху нея е било произнесено заклинание, което е трябвало да порази със смърт всички, които са нарушили посмъртния покой на този фараон.

Затова не са фантазия и не са легенди всички разкази за заклетите предмети, за злите и добрите вещи. Влиянието на човека и неговата мощ – психическата енергия – върху всичко, което го заобикаля, е несъмнено и огромно. Както не може добрият човек да извърши нещо зло, защото това е противно на неговата природа, точно така е противно на природата на злия човек да мисли и извършва добро. В Учението е казано: "Добрите и злите предмети се създават от човека. Добрите мисли и докосвания ще сътворят предмет на благословието и обратно – злите докосвания могат да създадат много заразно огнище" (Аум, § 262). Затова Учението препоръчва да бъдем внимателни с неизвестните,

особено с древните вещи, защото е неизвестно, какво е насложено върху тях и какво могат да донесат. Аурата на човека създава аурата на предмета.

Наслагването на психическата енергия върху предметите е било използвано от хората от древността за намагнитване на водата, която вследствие на това ставала целебна.

“Още от древността хората са знаели за съществуването на два способа за намагнитване на водата. Единият е, когато са намагнитвали с движения на ръцете, а другият е естествен, когато водата се е поставяла до възглавето. При това първият способ е бил предпочитан за някои заболявания, а вторият се е считал най-добър за общо поддържане на силите. Тази вода или се е пиела, или с нея са поръсвали.

Разказват, че някоя си царица на Палмира е заповядвала на своите приближени да ноцуват около басейна, приготвен за къпане. Също така и библейското сказание за цар Давид показва, че са се ценели здравите човешки излъчвания. В общежитието следва много внимателно да се съгласуват еманациите на излъчванията. Психическата енергия ще помогне за подбора на сътрудници” (Аум, § 407).

Изучаването на психическата енергия показва наличието на много удивителни свойства на тази изначална енергия. Като едно от тези свойства може да се посочи и това, че психическата енергия на човека се отделя самостоятелно, отделя се самоволно от човека и без негово знание или воля извършва това, което счита за нужно. При тази нейна проява не съществува никаква опасност за човека. Висшата и разумна енергия се отделя от човека не за да извърши нещо отрицателно, но се устремява на помощ на намиращите се в затруднение. Някой някъде в нещо е изнемогвал и не е намирал изход, и ето че психическата енергия на друг човек се е устремила към него на помощ и му е помогнала да излезе от затруднението.

Изпратилият помощ е можел да почувства някаква внезапна умора, а получилият помощта – прилив на сили, но нито единият, нито другият няма да разберат какво е станало, ако те нищо не знаят за това. Но каква радост за знаещия е да съзнава, че притежава такава благодатна сила, която във всеки един момент може да оказва помощ на намиращия се в нужда и да го направи незнаен благодетел на неговите незнайни приятели.

“Устремът на хората малко съответства на свойствата на психическата енергия. Някои качества на тази енергия са загубили признаците на съзнателност. Най-трудно от всичко е човечеството да осъзнае безпределността на енергията и нейната възможност за самостоятелно отделно действие. Ние лесно усещаме енергията във връзка с телесните действия, но най-чудесното малко осъзнаваме. Може да се смята за най-чудесно, когато психическата енергия може да действа на голямо разстояние сякаш самостоятелно. Както снарядът, излетял от оръдието, произвежда отделно следствие, така нашата енергия може да произвежда напълно отделно и продължително въздействие. Разбира се, продължителността зависи от запаса на енергия.

Енергията може да се изпрати съзнателно, но също така могат да съществуват нейни несъзнателни отделяния, ако тя се стреми към обичайното направление. Когато снарядът на енергията се е насочил надалеч, тогава временно ще се усеща изчерпване на енергията. Но знаещият за това свойство няма да се смущава, а обратното, ще подкрепя действието на изпратеното със своето съзнание.

Вие сте чували легендата за въртящия се облак над място с особено значение, в основата ѝ стои същото това изпращане на енергия. Устремът на енергията може да бъде толкова силен, че може да създава физически явления, защото съединяването на енергиите със стихии дава най-необичайни съчетания. Но по времето, когато действия самостоятелното отделяне на енергиите, трябва да бъдете готови за известна умора, приемайки го като естествена последица от опустошаването на съкровищницата.

Отделилата се енергия работи върху обстоятелствата, които не търпят отлагане. Новото съзидание, разбира се, привлича най-близките съзнания. Като помощ се носят пратките, донасяйки смелост, бодрост, находчивост. И често нито получилият, нито изпратилият не подозират за ставащото. Делимостта на духа е изпращане на енергия. Енергиите действат в пратката и в същото време изпратилият е един вид като в почивка от умората.

Колко пратки се носят в пространството! Нима някои от тях няма да образуват основите на нови планети?” (Агни Йога, § 254).

Въз основа на принципа на делимост на духа и свойството на психическата

енергия да се отдели самостоятелно се осъществява и друго чудесно явление. Съществата, които са достигнали най-висше духовно развитие, могат да се появяват наведнъж на много места. Когато в това възниква необходимост, те могат, отделяйки от себе си част от своето висше съзнание, тоест част от своя дух, с помощта на психическата енергия да му придадат такъв вид и такъв облик, който съответства на тяхното настоящо, истинско изображение. Тези дубликати, след като изпълнят възложеното им поръчение, се връщат при източника, който ги е изпратил. Най-висшият предел на достиженията от подобен род е когато Висшето Същество, "...намирайки се в своята земна обвивка и владеейки до съвършенство свойството делимост на духа, може да действа съзнателно както на Земята, така и в междупланетното пространство, едновременно посещавайки дори най-близките планети. При това тази делимост на духа по никакъв начин не се отразява на понижаването на качествата на неговите появявания или дейност в земната обвивка, защото пуснатите от Него висши енергии даже още нямат приложение на нашата Земя". (Писма на Е. Ръорих: 14. 5. 37).

Делимостта на духа може да бъде разбрана по следния пример. С една свещ ние можем да запалим хиляди свещи, при това нито целостта на пламъка, нито силата му ни най-малко няма да пострада от такова заимстване на огъня. Първоначалният пламък си остава все същият, колокото и да го делим. Такова е основното свойство на огнената стихия, което е еднакво на всички планове на съществуването. Нашият дух, като най-висше проявление на огнената стихия, притежава това свойство в не по-малка степен, отколкото който и да било огън на физическия план на съществуване.

Развиване и натрупване на психическа енергия

Нужно ли е да развиваме и натрупваме в себе си психическа енергия? По този въпрос в Учението намираме следния параграф: "Широка е областта на човечеството, със своите върхове тя се докосва до Висшия Свят в лицето на героите, подвижниците; долу тя произвежда космически боклук, който пълни камъните на съседните планети. Неизразимо голямо е разстоянието между подвижника, вече осенен от Светлината на

Висшия Свят, и мръсната измет.

Трудно е да си представим, че потенциалът на основната енергия е бил даден на всеки човек, но колко различно са се отнесли хората към великия дар! Дори самото въображение не обхваща тази пропаст. Хората считат за трудно онова, което не им харесва, и за леко онова, което не ги затруднява; от тази условност заплашват зиналите пропасти. Хората не са свикнали да държат в съзнанието си Висшия Свят, но не е трудно да се замени усещането за пустота с безпределен живот. Колко по-прекрасно е осъзнаването на Висшия Свят, отколкото самопотопяването в каменните окови!

Защо да се започва отначало, ако можем да се изкачваме безпределно? (Аум, § 92).

За да се дешифрира докрай дълбокият смисъл на тези думи, е необходимо да се поясни нещо и с кратки думи да се напомни, че хората са достигнали до своето човешко състояние, преминавайки през цикъла на развитие на минералното, растителното и животинското царство, всяко от които се развива по милиони години. Ако е казано: "Защо да се започва отначало, ако можеш да се изкачваш безпределно?", то това означава, че достигналите върха на голямата пирамида на човечеството и по-нататък ще продължат да се развиват безпределно, а оказалите се на нейното дъно, като мръсна измет, ще отидат за космическо преработване, ще преживеят ужасни мъки от разделянето с принципите, ще бъдат поставени в "каменни окови" и ще "напълнят камъните на съседните планети", иначе казано, ще започнат своята еволюция от самото начало.

Наистина, умът се затъмнява и сърцето спира, ако помислим в каква бездна, в каква бездънна пропаст се потапят хората, използвайки и заровили в земята своя талант, отнесли се недостойно с големия дар – с основната енергия, дадена за развитието на живота и усъвършенстването на всеки. Позналите себе си и своето предназначение в живота и разумно използвайки целия потенциал на основната енергия се развиват безпределно и се изкачват до състоянието на проявен бог. Нищо непознатите и нищо неприелите като боклук отиват за космическа преработка. В това е тайната на живота или смъртта. В това е разковничето на спасението или гибелта. Нужно е да се помисли каква разлика се получава в еволюцията, когато от двама души, едновременно пребивавали на земята,

единият стъпва на благочестивия път, а другият се хвърля в “каменните окови”. За да се освободи от тях, на последния ще са необходими милиони години страдания, и все едно той никога няма да достигне първия. Той винаги ще бъде толкова далеч от първия, колкото камъкът от небесната звезда. Такава разлика в еволюцията се получава само благодарение на разликата в съзнанието. Всеки има над какво да се замисли! И става ясно, че по последния въпрос “Необходимо ли е да развиваме психическата енергия?” не може да има две мнения, защото това е кардинален въпрос на съществуването на всеки човек.

Тук естествено възниква един друг въпрос: откъде да започнем да развиваме в себе си психическата енергия? Нужно е да започнем с онова, с което започва всяко познание, тоест с признаването на съществуването на самата психическа енергия и познанието на простата, но велика истина, че тази велика сила се намира в нас самите. Но щом тази велика мощ се намира в самите нас, то е ясно, че е необходимо да започнем с познанието на самите себе си. Но тук ние отново се връщаме в изходната точка, откъдето започва всяко висше познание – до познанието на самия себе си, за чиято необходимост вече много пъти в най-различни Учения се е твърдяло на човечеството от най-дълбока древност чак до наши дни, но което от някои съвременни “мъдреци” се признава като самоутвърждаване и вредна заблуда.

В Учението е казано: “Човекът не може да достигне до разбирането на своята мощ без Ръководител. Множество всевъзможни капани се таят по пътя на човека. Всяка приютила се проявена ехидна се надява да скрие от човека най-драгоценното. Той като заблуден пътник не знае в коя стихия да търси преуспяването, но съкровището е в него самия.

Мъдростта на всички векове повелява: “Познай самия себе си!” В един такъв съвет е обърнато внимание върху най-съкровенното, на което е съдено да стане явно. Огнената мощ, временно наречена психическа енергия, ще даде на човека пътя към щастие то на бъдещето. Няма да се надяваме, че хората лесно ще признаят своето достойние. Те ще изобретят всевъзможни доводи, за да опорочат всяко намиране на енергията. Те ще заобиколят с мълчание съденото качество на своето придвижване напред, но въпреки това пътят е един!” (Аум, § 371).

Необходимостта от развитие на психи-

ческите сили или, според съвременната терминология, духовността, не е чужда на мнозина наши съвременници. Мисли за необходимостта от такова развитие изпълват пространството и постепенно влизат в главите на хората, повече или по-малко подготвени за това. Мнозина са съблазнени от мисълта да притежават духовни сили с цел да получат влияние в обществото, с цел да придобият власт и господство над хората, с цел да извършват “чудеса” и различен род фокуси. Така това изискване на Новата Епоха и задачата за текущия момент на човешката еволюция поради усилията на тъмните сили е насочена в отрицателна посока. Само малка част от истински търсещите са се опазили от многобройните капани, разположени от тъмните сили по този път на човека.

Именно, както е посочено в приведените по-горе думи на Учението, много капани се таят по пътя на човека, които имат за цел да скрият от него най-ценното и да му подхвърлят вместо хляб – камък, вместо най-драгоценното – за нищо негоден сурогат, вместо психическа енергия – нисш психизъм, с цел от правилния път да го увлекат в преизподнята. Истинското развитие на духовните сили, или психическата енергия, не може да бъде лесна работа и бързо достижимо, за това съвременният човек, незапознат с основите на своето съществуване и с действието на космическите закони, предпочита такива способности и такива учители, които му обещават бързо осъществяване на всички негови егоистични желания. Но отдавна е известно, че най-леките и най-бързите способности се оказват най-трудни и най-бавни, защото вместо нормално и правилно развитие превръщат хората в изискваща космическа преработка мръсна измет.

За вредата от нисшия психизъм вече беше казано неведнъж, но във връзка с въпроса за развитието на психическата енергия е нужно отново да се спрем на това отрицателно явление, защото то приема размерите на истинско бедствие. По цялата планета са се развъдили безброй много различни учители, които срещу сносна цена чрез механични способности и различни пози и положения на тялото, та чак до стойка върху главата, подготвят от хората космическа измет.

“Вече много е казано за психизма, но все пак недостатъчно е разбран този бич за човечеството. Психизмът притъпява всяко устремление, и висшите достижения остават недостъпни. Сферата на дейност на такъв

човек, погълнат от психизъм, образува около него омагьосан кръг, в който си намират място всички задържащи ръста на духа енергии. Психизмът съдържа в себе си проявата на най-нисшите енергии, и огньовете на центровете угасват от тези наслоения. С психизма неизбежно е свързано и разстройството на нервната система. Освен това откъснатостта от жизнените действия прегражда пътя към самоусъвършенстване. Творчеството се притъпява, и се утвърждава пасивното състояние, което превръща човека в оръдие на наплива на различни сили. По силата на отслабването на волята отслабва и контролът, и с това се усилюва притеглянето на различни нисши същности. Желаящият да се приближи към Огнения Свят трябва да се бори с тези сили на злото" (Огнен Свят, ч. III, § 309).

"Именно, психизмът и медиумизмът отклоняват човека от Висшите Сили, защото финото тяло толкова се насища с нисши еманации, че цялата същност се променя. Именно, най-трудното се състои в очистването на съзнанието. Именно, човекът не прави разлика между психизма и огненото състояние на духовността. Така ние трябва да преодоляваме ужасите на психизма. Именно, редиците на тези инструменти се поглъват от служителите на тъмнината" (Огнен Свят, ч. III, § 365).

Мирозданието е създадено така, че човек може да преуспява в своята еволюция само когато действа в съгласие с космическите закони, защото вървейки против тях, той се довежда до унищожение от същите тези закони. Човек сам твори както своята съдба, така и съдбата на планетата, която обитава. Всички сили и енергии в Космоса са в услуга на човека. Най-великата от тези енергии е психическата енергия и тя не представлява изключение в това отношение, защото решаващата енергия, която властва над всички енергии, е човешката мисъл. Еволюцията на всеки човек се определя от неговия устрем към доброто или злото, и еволюцията на цялото мироздание е подложена на въздействието на човешкия устрем. Всичко решават човешката воля и човешката мисъл, изразена в един или друг устрем.

Една и съща енергия може да служи за съзидателни или за разрушителни цели. В Учението е казано: "Накъде може да се насочи енергията, ако волята и мисълта са насочени към злото? Естествено мощта ще потече по мрачен канал. Който иска нисшето, той

ще го и получи!" Психическата енергия, която е най-чувствителният апарат, намира приложение във всички явления и случаи на живота и реагира на абсолютно всичко. В ръцете на добрия човек тя е оръдие на доброто, а в ръцете на злия – страшно оръжие на унищожението и разрушението.

По основното качество на своя дух и по потенциала на основната енергия всички хора са еднакви, но всеки се превръща в онова, към което се стреми. Всичко зависи от това как хората се отнасят към най-великия дар даден на всеки. Един възхожда безпределно и става сътрудник и член на Йерархията на Светлите Сили на Космоса, друг, като неудачно творение, върви към космическа преработка.

Компромиси или средни пътища тук няма и не може да има. Законите на развитието на живота изискват усъвършенстване на всичко живо и потенциалът на духа и основната енергия е даден на всеки именно с тази цел. Който се отнася недостойно с тези велики дарове на Космоса и ги насочва във вреда за развитието на живота и мирозданието, него нищо друго, освен унищожение, не може да го очаква.

Отгук става ясно, защо Учителите на мъдростта и Ръководителите на човечеството не съобщават на хората всички тайни за овладяване на психическата енергия, защото при днешното състояние на развитие на човечеството това би донесло неизброими бедствия. Атлантите частично са владеели тази тайна, но това е довело до гибелта на Атлантида. Затова, преди да започнем да развиваме психическата енергия, е необходимо да се освободим от хипнозата на древната заблуда, според която човек може да достигне до райската обител, без да се стреми към усъвършенстване, само с едната вяра в съществуването на Благите Сили; не, последните неизменно довеждат до вратата на рая само онези, които проявяват благ устрем. При отсъствието на благ устрем други ръководители довеждат човек до вратата на ада, защото всеки има ръководител според съзнанието си.

От казаното става ясно, че развиването на психическата енергия без самоусъвършенстване, т.е без стремеж да се върви напред, довежда човека до самоунищожение. Не е възможно да се развива най-висшето, което е в нас, за цели нисши, егоистични и тъмни. Такава гавра и кощунство над висшите дарове на Космоса е най-тежкото престъп-

ление против законите на мирозданието. Затова тези закони безпощадно унищожават онези, които недостойно се отнасят към тези велики дарове.

Незнаещият човек би могъл да каже: “Ако тази енергия е толкова опасна, то по-добре е да стоя настрана от нея. Нашите дядовци и бащи не са познавали никаква психическа енергия, и са преминали успешно през своя жизнен път. И ние ще го преминем така”. Разбира се, той няма да бъде прав. На нашите дядовци и бащи е било казано същото, но в друга форма. Да си спомним притчата на Христос за талантите. Талантите, за които е говорел Христос, са същите тези велики дарове на Космоса, които са дадени на всички за развиване и усъвършенстване на живота. Но хората са направили от тях сребърни кюлчета, освобождавайки се по този начин от необходимостта да се усъвършенстват. В същата притча Христос говори и за това какво очаква човека, който не е преумножил дадения му дар и го е заровил в земята.

Освен това нашето време съществено се различава от времето на нашите деди и бащи. Ние живеем в изключително време. На нашите деди и бащи се е съобщавало толкова, колкото е било необходимо за онова време и за тяхното стъпало на съзнанието. На нас от нашите Ръководители ни се съобщава много повече и ние не можем да вземаме за образец степента на съзнание на нашите дядовци и бащи. Нашето време изисква овладяването на най-висшата стихия в Космоса – стихията на Огъня. Затова хората е необходимо да развиват в себе си най-висшия аспект на този Огън – психическата енергия; именно затова, за да не бъдат унищожени от Пространствения Огън, когато той се приближи към Земята за трансформация на всички живо и очистването на планетата от отпадъците.

Развитието на психическата енергия е необходимо, за да не се попадне в категорията на отпадъците, защото Пространственият Огън ще действа според съзнанието на всеки. Който върви с Огъня, тоест който е развил в себе си психическата енергия, ще преуспее с Огъня; който върви против Огъня – ще бъде унищожен от него. За тази Велика Ера на Огъня говорят всички свещени писания, без да се изключва и християнското, трябва само внимателно да се прочете.

Развитието на психическата енергия е било необходимо винаги, във всички време-

на на съществуване на човека, защото това е закон на живота. Нашето време е само време на синтез на всички дадени по-рано на човечеството указания и всички постигнати достижения. Законите на живота изискват дадените на човечеството дарове да бъдат преумножени от него. Не бива да бъдем паразити и да живеем за сметка на това, което е създадено и което ни е дадено от Висшите Сили на Космоса като жизнен принцип. Ние нямаме право да прахосваме онова съкровище, което ни е дадено за развиването на живота, но трябва да прибавим към него и да внесем нещо свое в общата съкровищница на Космоса. Който не умножава това, което му се дава, от него се отнема и това, което е имал, както това е посочено и от Христос.

Чрез стремежа към Светлина и знание е необходимо да се запали тази божествена искра, която е вътре в нас, в противен случай тя ще изгасне, или по-точно, ще бъде обкръжена от такива наслоения, които няма да ѝ дадат възможност да се прояви. Но, освен запалването на огъня на духа, е необходимо да му бъде дадено гориво, необходимо е да бъде хранен. С една дума, за получаването на висшите дарове на Космоса, които дават най-висшето проявление на Огъня – психическата енергия, е необходимо да бъде направено всичко онова, което правим при себе си вкъщи, когато желаем да получим тези дарове, които ни дава нашият физически огън, защото законите за проявяване и действие на стихийните сили на природата са еднакви на всички планове на съществуването. Казано е: “Законите на великия Аум са еднакви във всички негови състояния” (Община, § 248).

Психическата, или огнената енергия, веднъж приведена в действие, работи и нараства непрекъснато. “...Благодатта на Агни нараства естествено” - се казва в Учението (Огнен Свят, ч. I, § 183). Самостоятелното отделяне на психическата енергия, за което вече стана дума, и нейното съзнателно изпращане в помощ на другите не причинява никаква вреда на общото състояние на психическата енергия. Колкото повече духът отдава своята енергия, толкова повече получава. Делимостта на духа в този случай умножава общото състояние на психическата енергия в човека, защото отделените се части на духа се връщат при своето зърно обратно. Но тук е необходимо да се направи следната уговорка. “Когато се говори, че колкото повече отдава духът, толкова повече получава, се

има предвид не едновременното прекомерно отделяне, а нейното постоянно ритмично използване; прекомерното повторно отдаване е опасно. Във всичко трябва да има съизмеримост. Прекомерното отдаване нарушава равновесието в организма, и той се открива както за едно възможно заразяване, така и за удар от страна на злобните сили." (вж. Писма на Е. Ръорих: 14.5.37). Напълно обратно явление настъпва, когато отсъства стремежът към самоусъвършенстване, тогава Огънят незабележимо, но доказано химически, напуска негодното вместилище." (Огнен Свят, ч. I, § 183). Тогава вместо еволюция се получава инволюция. "Съвсем не е необходимо при разпиляването на Агни да се извършват някакви зверски престъпления. Достатъчно знаем от различни Учения за преуспяването даже на разбойниците. Обикновено разпиляването на Агни се извършва във всекидневие и в здрача на духа. "С дребни действия се спира нарастването на Агни" - се казва там. "Там, където няма правилен обмен на психическата енергия, там няма и делимост на духа. Когато огънят бездейства или е започнал да напуска негодното вместилище, то, разбира се, делимостта на духа е недостъпна" (вж. Писма на Е. Ръорих: 14.5.37).

"Зърното на духа и разделянето на духа поясняват въпроса за монадата. Зърното на духа е необходимо за живота, но делимостта на духа прави възможно и обогатяването, и разпиляването на монадата. Възможно е за ползата на Света духът съзнателно да се дели и части от него да се изпращат на подвиг; така произтича само обогатяване. Но невежеството може да разпилява съкровището и да остане при спящото зърно; така настъпва бездушието. Разбира се, невежите части на духа могат да действат като причиняващи обсебване, и горко на спящото сърце! Така, за да не се връщаме към делимостта на духа, нека запомним, че зърното на духа може да спи или да сияе в бодърстването си. Само чрез тази светлина се създава магнита на сърцето, който привлича в лоното си пуснатите части на духа. Голяма е разликата в това да пуснеш или да загубиш. Така може да се запомни, че спящото зърно на духа, ако и да обуславя живота, то все пак допуска всички свойства на бездушието" (Огнен Свят, ч. I, § 375).

След като изяснихме въпроса за необходимостта от развиване на психическата енергия, сега е необходимо да се изясни другата страна на този въпрос – с какви способности

е възможно да развиваме и да натрупваме в себе си тази висша мощ? От самосебе си се разбира, че за развиването на висшата мощ трябва да бъде приложено всичко най-висше, най-чисто, най-светло. Овладяването на висшата надогнена сила, посредством която може да се заповядва на силите на природата, не може да бъде постигнато с механични способности от типа на стойка на глава, употреба на наркотици, приемане на натрий или безсмислено въртене на едно място до загуба на съзнанието. Лекомисленото и небрежното отношение към този въпрос е престъпление против самия себе си. Стремежът към овладяването на висшите сили с користна и егоистична цел е кощунство. Използването на тази висша мощ във вреда на другите е светотатство. Затова съзнателното развиване и натрупване на психическата енергия е допустимо, разумно и целесъобразно само в полза на света, само за общото благо и в помощ на ближните. Само такива цели оправдават натрупването на психическата енергия и могат да бъдат и ще бъдат полезни и за нейния носител.

"Хората напълно са се отучили да разбират и да приемат психическата енергия. Те са забравили, че всяка енергия, приведена в действие, поражда инерция. Почти невъзможно е тази инерция да бъде спряна, затова всяко проявление на психическата енергия продължава своето въздействие по инерция, понякога дори продължително. Възможно е мисълта да бъде видоизменена, но следствието от пратката, изпратена в миналото, все така ще пронизва пространството; в това е силата на психическата енергия, но това е и качество, което заслужава особена грижливост. Психическата енергия може да се управлява само със светло съзнание, за да не се замърсява пътя от предишните пратки. Често една случайна и несвойствена мисъл задълго размътва повърхността на океана на достиженията. Човекът вече отдавна е забравил за своята мисъл, но тя продължава да лети пред него, осветявайки или затъмнявайки пътя. Към сиянието на лъча се притискат малките светлинки, обогатявайки го. Към боклука се присламчват тъмни прашни части, пресичайки движението.

Когато казваме: "Летете светло" или "Не замърсявайте", предупреждаваме за действието.

Всичко казано за психическата енергия се отнася за всяко действие. Тук няма нищо отвлечено, защото психическата енергия е

заложена в цялата Природа и е особено проявена в човека. Колкото и човек да се опитва да забрави за нея, психическата енергия ще напомни за себе си и задача на просвещението е да научи човечеството да си служи с това съкровище.

Ако е дошло време да се говори за физическите видими отлагания на психическата енергия, това значи, че действителността е навлязла в очевидността, значи, че хората трябва спешно да се стремят към овладяването на психическата енергия. Огънят на Пространството и психическата енергия са свързани помежду си и представляват основите на еволюцията“ (Агни Йога, § 477).

От казаното по-горе става ясно, че психическата енергия, представлявайки основен фактор на проявлението на живота, се отделя от всеки жив организъм в съответствие с неговото съзнание. Колкото по-нависоко според своето съзнание е организъмът, с толкова по-високо качество е психическата енергия, която той изработва. Не само, както беше казано по-горе, всеки атом и всеки орган на нашето тяло психотворят, но “ при всяко отделяне на секреция, при всяко издишване се изпращат еманации на психическата енергия. Всеки човек щедро насища пространството, поради това той е задължен да се грижи за по-доброто качество на психическата си енергия. Ако хората можеха да разберат, че всяко вдишване вече има значение за пространството, те биха проявили грижа да очистят дишането си”. (Аум, § 339).

Следователно за да повишим качеството на своята психическа енергия, е необходимо да повишим качеството на своето съзнание. Повишаването или обогатяването на съзнанието настъпва само в този случай, когато човек приема провъзгласяваните истини. Когато човек затваря съзнанието си за достъпа на някои истини, той не може да преуспее в това направление. Тогава настъпва не повишаване, а понижаване на съзнанието, заедно с това и понижаване на качеството на излъчваната психическа енергия. Ето защо по въпроса за развитието на психическата енергия, както и при всички въпроси на човешката еволюция, ние виждаме, че всичко зависи от съзнанието. Всеки постъпва според съзнанието си и всеки получава според съзнанието си. Първото условие за повишаване на съзнанието се състои в съзнателността на труда. “Съзнателността на труда е основа за разкриване на съзнанието, иначе казано, начало на действието на психическата енергия”

– се казва в Учението (Аум, § 477).

Съзнателният, постоянен и системен труд е могъщо средство за пробуждане и натрупване на психическа енергия. Основното качество на тази огнена стихия е вечното действие и движение. Тя не може да бъде бездейна и неподвижна. Затова да се пробуди към действие психическата енергия и да се натрупа може само с постоянен труд и вечно движение напред. Психическата енергия се нуждае от постоянно упражняване. Случайните пориви не могат да създадат ритъм. Само постоянният и упорит труд създава онзи ритъм, който представлява най-главното условие за всяко постижение, и особено в процеса на развиване на психическата енергия. Правилният обмен на психическата енергия и нейният постоянен ток се основава на ритъма. Ритъмът е във всичко, и особено в труда, е необходимо условие за ръста на психическата енергия. Но освен съзнателност и ритмичност, във всеки труд трябва да бъде внесен стремеж към подобряване качеството на самия труд, защото в противен случай трудът може да се превърне в нелюбим и принудителен, което по неблагоприятен начин ще се отрази на качеството на психическата енергия. Най-добрият метод за ръста и натрупването на психическата енергия е любовта към труда.

Отдавна е забелязано, че най-заетите хора са най-дълголетни. Постоянният и ритмичен труд довежда до натрупването на такъв запас от жизнени сили, който предпазва заетите хора от множество заболявания, като същевременно продължава тяхното съществуване. И обратното, хората, които са неподвижни, инертни и лениви, са подложени на множество заболявания от различен характер и по-рано си отиват от земния план на съществуване. Мързелът е сред най-пагубните човешки качества. Той спира в нас действието на психическата енергия и заедно с това разрушава цялата наша еволюция, довеждайки като краен резултат човека до пълно разложение. И народната мъдрост е отбелязала леността като “майката на всички пороци”. Върху празния ум на ленивия човек въздействат отпадъците от Финия Свят, внушавайки му най-нисшите мисли, поощрявайки стремежите на неговата нисша природа, които като краен резултат се изливат в пороци от различен характер. Ленивият човек е жив труп, това е разлагащ се мъртвец, това е неуспешно творение, подлежащо на космическа преработка.

Ако съзнателното отношение към труда е началото на действието на психическата енергия, то нейното продължително действие, и особено повишаването на качеството на психическата енергия, зависи от все същия единствен двигател на всички явления в живота – човешкото съзнание. Панацеята за усъвършенстването на живота и за отстраняването на всички човешки недостатъци и пороци е в повишаването на качеството на съзнанието. Само повишаването на качеството на собственото съзнание ще даде на хората възможност да овладеят психическата енергия. Ако допуснем, че използването на тази велика мощ се даде на хора с ниско равнище на съзнанието, трудно е дори да си представим колко зло хората биха причинили както на самите себе си, така и на другите. В Учението е казано: “Разбира се, за щастие мнозина не знаят къде са подстъпите към мощта. Само при усъвършенстване на съзнанието психическата енергия може да бъде доверена за широко използване. Нека по-скоро да настъпи това хубаво време” (Аум, § 375).

Затова който иска да се приобщи към тази висша мощ, който иска това хубаво време да настъпи по-скоро, трябва преди всичко да се погрижи за нейното подобряване и за повишаването на своето съзнание. Висшата мощ се достига и висшето качество на психическата енергия се изработва не с механични похвати, а с духовен устрем. Нужно е да се устремим към Висшия Свят и Висшите Сили с открита душа и чисто сърце. Упоритият, с нищо несломим стремеж към Висшия Свят и висшето знание, почитанието на Йерархията на Светлината и постоянната духовна връзка с Нея, стремежът към прекрасното, любовта и състраданието към всичко живо, съзнателният труд за общото благо – ето способите за подобряване на своето съзнание и средствата за овладяването на висшата космическа мощ – психическата енергия.

Никакви концентрации, никакви медитации, никакви похвати на Хатха-Йога и никаква пранаяма¹ не са нужни. Лека пранаяма за не повече от пет минути е винаги полезна за поддържане на здравето, но пранаяма с цел нагнетяване на енергия върху определен център е вече един от методите за развитието на нисш психизъм. Нужно е да се пробуди съзнанието и да се запали огънят на

¹ пранаяма – в Хатха-Йога: съвкупност от методи за удължаване, контролиране и регулиране на дишането. (бел.прев.)

сърцето. Необходимо е целият живот да се превърне в един непознаващ прекъсване порив към Истината, Светлината и знанието. Ето и всичко, което е нужно, казано накратко. Който го е разбрал и го осъществява в живота, е на правилен път, ще избегне множество опасности и ще достигне много.

“Устремлението е ладията на Архата. Устремлението е проявен еднорог. Устремлението е ключът към всички пещери. Устремлението е крилото на орела. Устремлението е лъчът на светлината. Устремлението е бронята на сърцето. Устремлението е цветчето на лотоса. Устремлението е книгата на бъдещето. Устремлението е проявеният свят. Устремлението е броят на звездите” (Община, § 55).

“Просто е необходимо да бъдат наблюдавани различните проявления на психическата енергия. Тя може да бъде или освободител или поробител в зависимост от това как ще бъде насочена. За нейното насочване не са необходими особени формули, необходим е само искрен устрем. Но тази искреност също не е лека, защото под искреност хората разбират нещо съвсем различно. Те могат да оправдаят всяко едно злодеяние с искреност, но къде тогава ще бъде искреността, която очиства действието? Злото е съединено с лицемерието и личността.

Не са необходими заклинания, само очистеното съзнание ще изпрати психическата енергия в правилното направление” (Агни-Йога, § 483).

“Способите за нагнетяване на психическата енергия са много разнообразни. Възвишената мисъл или устремната радост, поривите на духа и всяко вътрешно насищане с мощ могат да умножат появата на психическата енергия. Този съкровен източник може да се погълни именно отвътре. При големи сътресения или големи болести кристалът на психическата енергия може да се напълни с нова мощ, с онези енергии, които се хранят от висшите центрове и възвишените чувства. Затова вярата, устремена към Източника на Светлината, наистина твори чудеса” (Огнен Свят, ч. III, § 402).

“Устремната психическа енергия се напруга особено от огъня на духа. Напрежението на волята умножава запаса и силите на психическата енергия. Можем да се убедим в живота как проявата на напрегнатата психическа енергия противостои и противодейства на различните прегради. Токът на психическата енергия може толкова силно да

магнетизира обкръжаващата атмосфера, че именно сякаш наоколо се образува огнен поток, който разбива всички приближаващи злобни енергии. Съзнателното напрежение на психическата енергия на безстрашието е огромна броня. Съзнателното прилагане на тези насищания извиква огнена стена, която охранява утвърденото положение. Творчеството на психическата енергия е безпределно". (Огнен Свят, ч. III, § 408).

"Поривите на духа или внезапното нещастие могат еднакво да напрегнат притока на психическа енергия. Това явление е разбираемо при поривите на духа, но при нещастията могат да бъдат видяни много фини определения. При обърканост, разбира се, психическата енергия не може да се концентрира и да започне да действа. Но при дерзанието на духа психическата енергия може да избухне като мощен пламък, образувайки един вид защита против надигащото се зло. Можем да се упражняваме в тези концентрации на психическа енергия, и напрегнатата воля може да нагнети запаса от психическа енергия. Затова развивайте запаса от психическа енергия и напрегнете дерзанието, защото в този източник се съдържа толкова много мощ!" (Огнен Свят ч. III, § 413).

"Стремежът към висши достижения окрилява духа и нагнетява запаса от психическа енергия. Та нали огнеподобността на психическата енергия се нуждае от проявено прилагане, затова огненият устрем представлява толкова мощно нагнетяване на психическата енергия." (Огнен Свят, ч. III, § 411).

"Сърцето особено напрега психическата енергия, и всяко сърдечно преживяване се отразява на запаса от психическа енергия. Когато запасът от психическа енергия се изтощи, може да се говори за химическа смърт на човека. Когато запасът от психическата енергия започва да се запълва, може да се говори за възкресение. След фино изучаване на начините би могло да се намери способ за напрегане на психическата енергия, но за това трябва да се познава духовното състояние. Но огненият състав на психическата енергия може да се нагнетява само с огнен стимул. В борбата със заболяванията психическата енергия може да се нагнетява като мощен фактор. При очистване на съзнанието могат да бъдат напрегнати силите на духа, които представляват двигател на пространството. В сърцето могат да се намерят лостове за огнено възкресяване на психическата енергия" (Огнен Свят, ч. III, § 414).

"Не закъснявайте с изучаването на психическата енергия. Не закъснявайте с нейното прилагане. Иначе океан от вълни ще помете всички прегради, превръщайки течението на мисълта в хаос. Приемете девиза: "Незакъсняващият няма да закъснее". (...)

Кажете на приятелите колко е бързо-точно времето и как пропуснатото не се връща. (...) Във времената, когато еволюцията се ускорява, мислимо ли е да се остане в затвор? Може ли появата на мълнията да се проспие? Без боязън и без самосъжаление е необходимо да се приеме бремето на стражата. Умора няма, когато на прага е опустошението, когато мощта на психическата енергия може да нахлуе като неудържим поток. Сравнете се с положението на Холандия, когато морското равнище често е по-високо от това на земята. Каква бдителност на стражата трябва да бъде проявена при опазването на каналите и преградите!

Приемете прилива на психическа енергия като плодородна вълна. Загубата на тези възможности представлява за общините непоправима вреда. Предоставете на стария свят да се бои от изучаването на психическата енергия. Вие, младите, силните и непредубедените, изследвайте със всички средства и приемете дара, който стои на вашия праг.

Гледайте с орлов поглед и с лъвски скок овладейте съдената мощ. Не закъснявайте! Проявете склонност към учението на действителността" (Община, § 249).

От тези цитати се вижда колко усилия са положени и се полагат от страна на Поглемите Братя на човечеството за това да помръднат от мъртвата точка заседналото на едно място човешко съзнание. Чрез различни способности и с различни думи се внушава на човечеството мисълта за неповторимостта на настоящия момент на еволюцията, за това, че изпуснатото няма да се върне, че закъснелият ще трябва да започне своята еволюция от самото начало. Но съзнанието на по-голямата част от съвременните хора спи. Както на слепия по рождение е трудно да се обясни, какво е това светлина, така е трудно да бъде пробудено спящото съзнание.

Наистина, трябва да имаш напълно атрофирал мозък, за да не се ужасиш пред една такава убийствена перспектива. Изглежда по-добре да напрегнеш сили, за да овладееш с един лъвски скок съдената мощ и да осъществиш небивал подем в своята еволюция, вместо да се лишиш от вече достигнатото, да бъдеш хвърлен в "каменни окови"

и да започнеш своето развитие от царството на минералите, но спящото съзнание предпочита второто. То изобретява множество невежи уловки, за да докаже правотата на своя средновековен мироглед и “ереста” на Новото Откровение. Убогата доктрина за еднократността на човешкото съществуване и възможността да бъде достигната райската обител чрез опрощаване на греховете е припала човешкото съзнание и здраво го държи в сънно състояние.

Но космическият срок за издигане на човешкото съзнание на по-високо стъпало дойде. Идва Стопанинът, идва Великият Владика, дал ни своите дарове за развитието и усъвършенстването на живота. Ще бъде необходимо да дадем отчет как сме ги използвали. Заровилите своите таланти в земята и онези, които са преумножили дадените им дарове, ще получат според съзнанието си, както е казал за това Христос в притчата за талантите. Заровилите своите таланти в земята ще трябва да освободят планетата от своето присъствие, за да не пречат на свободното развитие на висшето съзнание на тези, които са преумножили дадените им дарове. Изостаналите спящи съзнания отпадат от еволюцията, за да я започнат отначало. Затова е казано, че изпуснатото няма да се върне. Същевременно преуспелите, по думите на Христа, “ще влязат в радостта на своя Господар”. В това се състои и неповторимостта и страховитостта на настоящия момент на еволюцията, че всеки ще получи според съзнанието си. Но това не означава край на Земята, както погрешно предполагат някои. Ще настъпи краят на Тъмната Епоха и на спящите съзнания, за да могат Светлината и Светлата Епоха да възтържествуват и да встъпят в своите права. Великата Огнена Ера и необходимостта от овладяването на висшата мощ, тоест психическата енергия, е възвестена на човечеството във всички религиозни учения преди хилядолетия, но този неповторим момент на еволюцията настъпва в днешно време.

Изследване и изучаване на психическата енергия

Предвид изключителното положение, което тази основна енергия заема в мирозданието, а също и предвид това, че този най-важен фактор на живота е още напълно неизследван, изучаването на психическата енер-

гия трябва да заеме изключително място не само сред учените, но и за всеки образован човек, защото не познавайки основните свойства на тази енергия, тя не може да бъде овладяна и съзнателно използвана. Трудността в изучаването на психическата енергия се състои в това, че нейното проявление е винаги индивидуално. Както морето не повтаря нито една от своите вълни, така психическата енергия не повтаря нито едно от своите проявления и всяко едно от тях е напълно индивидуално, както вече е казано по-горе, равнодействащата на силите, от които даденият случай се е сформирал е комплекс от всички условия и синтез от всички стремежи. Както всичките тези условия никога не са тъждествени, така и феномените на психическата енергия никога не са подобни. Психическата енергия е синтетическа енергия, която довежда всичко до своя синтез.

“Всеки желаещ да изследва психическата енергия, трябва преди всичко да се заеме с изследване на своята психическа енергия. При различните опити може да се забележи как действа собствената енергията. Всяка енергия притежава особени качества. Погрешно е да се мисли, че ако законът е един, всички частични проявления ще бъдат напълно еднакви.

Колкото по-фина е енергията, толкова качества ѝ ще бъдат по-неразличими за грубото зрение. Така, преди всичко е необходимо да се установи здраво основното качество, което ще бъде пробен камък. Такова качество ще бъде чистотата на мислите при желанието да се принесе самоотвержена полза. Лъчите на подвига ще бъдат най-добрите светлини при изучаването на психическата енергия. Внимателността също така ще бъде приятел на тези опити. Всяко предубеждение ще бъде вредно.

Психическата енергия оставя отлагания върху всички предмети. Нейните наслагвания ще се отнасят към пространствените отлагания, затова може да бъде изучавано не само състоянието на личната енергия, но и събирателната енергия. Затова е необходимо да се наблюдава снега или дъждовната вода. Изобщо развитието на наблюденията ще даде много нови съчетания.” (Аум, § 269).

“Всеки може да наблюдава явленията на психическата енергия навсякъде и по всяко време. Необходимо е вниманието да бъде съсредоточено и макар и накратко да се регистрират забелязаните проявления. Навярно сред тези бележки ще има и ненужни,

но не бива да се смущавате. Записките имат огромно значение, тъй като проявленията на психическата енергия необикновено бързо се забравят. Всеки ден става нещо необикновено. Не е нужно да се счита, че имат значение само някакви потресавачи явления, понякога улавянето на мисъл или намирането на нужни страници може да даде много показателен пример за работата на психическата енергия. Освен това, пътят на вниманието ще изработи и качеството търпение, което е необходимо на изследователя" (Аум, § 314).

"Наблюденията следва да се провеждат не само върху съгласуваните привходящи, но също и над разделящите прояви. Ценен е разностранният опит. В началото на изследването е невъзможно да бъде предрешено какви именно ингредиенти ще потрѣбват за усиляване на следствието.

Може да се призове сътрудничеството на най-неочакваните предмети, защото свойствата на фините енергии не могат да бъдат ограничени. Такава безпределност на възможностите по никакъв начин не нарушава научността на изследванията. Могат да бъдат приложени индивидуални методи и такива нови проявления да се приемат мъжествено.

Никой не може да посочи къде свършва мощта на човека. При това не свърхчовекът, но именно най-здравият човек може да се окрили от щастливото достижение. Психическата енергия може да бъде изучавана във всеки бит. За да се възпитава съзнанието, не са необходими особено скъпи лаборатории.

Всеки век носи на човечеството своята вест. Психическата енергия има предназначението да помогне на човечеството сред неразрешимите за него проблеми" (Аум, § 381).

"Върху психическата енергия могат да се правят опити в различни помещения и по различно време. Бледата светлина понякога дори способства за проявяването на енергията. Но рязката слънчева светлина може да усложнява опита със своя силен химизъм. Също така са разнообразни условията в помещенията. Най-добро е помещението, което е наситено с излъчванията на изследователя. Но всеки случаен предмет може да внася своето въздействие. Самите обекти на наблюдение не следва да се държат заедно, особено по време на наблюдение. Също така не бива да има наоколо звучащи предмети и струнни инструменти, които могат да вибрират от страничните въздействия. Самото настроение на наблюдателя има голямо значение.

Раздразнението и безпокойството не могат да помогнат на полезното изследване.

Когато почувствате умора, енергията не следва да се насилва. Същата сила следва да се пази при всички обстоятелства. Необходимо е не да се разпилява, а да се пази силата, която толкова чудесно разширява областта на познанието" (Аум, § 342).

"Предметите, които обкръжават опитите, неведнъж са предизвиквали учудване в начинаещите изследователи. Понякога най-обикновен предмет от всекидневието е способствал за провеждането на опита, а друг - който доста обмислено е внесен, само е затруднявал тока на енергията. От това може да се направи заключение колко трудно уловим е законът за фините енергии. Така също кожата на животните не способства за провеждането на опита, поради своеобразното си електрическо въздействие" (Аум, § 343).

"Опитите върху психическата енергия са винаги уморителни. Такова напрежение не може да бъде предизвикано за повече от половин час, иначе здравето може да пострада. Но едно кратко упражнение, съпроводено с бележки е полезно, защото всяка дисциплина само укрепва" (Аум, § 350).

"Изпитателят на психическата енергия се намира в напълно различни условия в сравнение с другите изследователи. Те могат да отделят за своите изследвания определено време, докато изпитателят на психическата енергия посвещава цялото си време на наблюдението. Той никога не знае как се образува забележителното явление.

Той не може да остави без внимание породените от мисълта токове, които могат да възникват всяка минута. Той трябва да умее да се събуди в пълно съзнание. Той трябва да обръща внимание на аурата на хората и предметите. Той трябва да притежава търпение и доброжелателство. Той не може да се оплаква и да изпада в униние. Така много условия, като въображение и чувствознание, са необходими за наблюдателя" (Аум, § 577).

"Забележете как преди да започне да действа психическата енергия е необходимо да ѝ се даде свободен миг. Сякаш е необходимо земните поводи да бъдат отпуснати, за да ѝ се даде да се приобщи към Първоизточника. Погрешно е енергията веднага да се насилва със земни послания. Следва да ѝ се открие пътя чрез укрепване връзката с Висшия Свят. Такава връзка не може да бъде заповядана. На пощенския гълъб не може да му бъ-

де заповядано да лети, той може само да бъде пуснат на свобода. Той знае накъде да лети. По същия начин е необходимо да се пусне от клетката на плътта психическата енергия; магнитната връзка се осъществява веднага.

Мнозина ще говорят за съсредоточеността, но такова състояние вече предполага напрежение. Докато се изисква само освобождаване на енергията, и тя ще започне да действа. Не е необходимо много време за едно такова освобождаване, и най-малката секунда е достатъчна за освобождаване на енергията. Така, първо ще започнем с освобождаването на нашия затворник. В приказките достатъчно е казано за мощната невидимка“ (Аум, § 462).

“По опитен път следва да бъде изследвана цялата област на психическата енергия. Не е възможно да се допускат лични предположения.

Необходимо е с много голяма предпазливост да бъдат използвани източниците на древната литература. Следва да се има предвид, че много определителни по онова време са се разбирали по друг начин в сравнение със съвременното тълкуване.

Много от така нареченото метафизично по онова време е било пълна реалност.

Много древни философи са оставили след себе си само символични определения. Те или съзнателно са скривали истинските наименования, или за потребностите на учението са си служили със съкратени знаци.

Задълбочаването в познанието за психическата енергия от различните епохи ще докаже най-противоречиви съждения. Не се заблуждавайте от тези лабиринти на човешката мисъл! Тези проявени заблуждения са произтичали от недостатъчно научни опити. Не са нужни приказки за психическата енергия, но човечеството ще се придвижва напред чрез сурови опити, проверени в различни краища на света. За такава достоверна проверка е необходимо единение“ (Аум, § 551).

“Майката ще положи първите основи в изследването на психическата енергия; дори преди раждането на детето ще забелязва целия бит на живота и храненето. Характерът на бъдещия човек вече е обозначен в утробата на майката. Вече могат да се наблюдават някои особености, които предопределят характера, проявен в желанията на самата майка. Само че и в този случай е необходимо честно да се наблюдава. Но самата възможност да се наблюдава следва да се възпита.

Така ние пак обръщаме внимание не на теорията и догмите, но на опитите и наблюденията“ (Аум, § 552).

“Сред опитите върху психическата енергия има такива, които са достатъчно достъпни и полезни. С опасност е свързано упражняването на енергията върху хора и животни, защото не е лесно да бъде избягнат обратния удар. Ако обектът се окаже слаб, ще бъде вредно да се пробва. Но остава третата група от съществуващите. Особено поучителни са за опита растенията. Разбира се, този опит ще отнеме няколко месеца, но за организацията на психическата енергия той дава най-добри показания.

Вземете няколко растения от един вид и приблизително от едно време. Породата зависи от вкуса. Поместете ги в едно помещение и ги наблюдавайте лично, без да давате предимство на едните пред другите. След два месеца разделете растенията на три групи и ги поставете в отделни помещения.

Към първата група се отнасяйте безучастно, на втората изпращайте свята най-добра воля, а на третата изпращайте воля за унищожение. Разбира се изпращайте посланията от близко разстояние и използвайте ритъма Махаван.

Много е полезно посланията да бъдат нарастващи и намаляващи по седем дни. Три пъти на ден е достатъчно – при залез, на обед и сутрин. Сутринта растенията могат да се полеят, прибавяйки във водата щипка сол. При залез е необходимо да се полеят с разтвор от валериана. Така може да се продължава не само изпитвайки растенията, но и вмениявайки си ритмични действия. Не следва за опита да се вземат отровни растения, също и такива от семействата на лилии и на папратите. Така може да се усили отделянето на психическа енергия.

Разбира се, след това могат да се посочат любопитни следствия като въздействието на психическата енергия върху водата и въздушните течения. Но за това ще е необходима следваща степен на напрежение. Така може във всекидневния живот, без да се излиза от живота, да се осъществяват много полезни дела.“ (Агни-Йога, § 387).

“Доста предпазливо даваме указания за изследване на психическата енергия. Първо, някои хора могат да употребяват сведенията за зли цели; второ, някои могат да злоупотребяват с опитите по отношение на своето здраве; трето, някои, без да имат способност към такъв опит, могат да клеветят за неосъ-

ществеността на казаното. Нека само преда-ните на знанието се приобщят към сериоз-ното изучаване. На всички се е случвало да срещат мнозина, които от най-важното са правили посмешнице. Издателството не е само невежество, то доказва низостта на съзнанието.

Утвърждавам, че психическата енергия трябва да бъде изучавана с цялото внимание. При обсъждане на психическата енергия не трябва да има препиране. Всеки опит може да бъде повторен с разбиране на индивидуалността на отделните случаи. Именно всеки опит протича при особени условия. Това обстоятелство следва да се помни, защото ще се намерят хора, които дори от най-фината енергия ще изискват механично повторение.

Често е особено трудно да се вместят индивидуалността и законността" (Аум, § 390).

"Запасът от психическа енергия е неизчерпаем и при духовен устрем неговата сила се умножава. При наличие на духовен устрем тази енергия представлява строителен импулс за придобиване на нови запаси. Качествата на тази енергия са толкова многообразни и нейният потенциал превъзхожда която и да било друга енергия, защото животът, който се съдържа в нея, може да трансформира всяка друга енергия. Психическата енергия в своята дейност може да победи всяко съпротивление, ако бъде съзнателно насочена. Даденият източник секва само когато не е подкрепен от съзнателен устрем. При достигането на духа, при огненото насищане този съкровен огнен източник на живота напъга всички жизнени функции" (Огнен Свят, ч. III, § 400).

"Подемът и упадъкът на психическата енергия се обуславя от различни причини. Необходимо е да се разбере най-основната разлика – именно, качеството на духа на психическата енергия. В огнения дух дори при най-голям упадък на психическата енергия нейният запас никога не секва. Но земният дух се утвърждава само с най-нисшите енергии, които много леко поглъщат малките запаси от психическа енергия, защото този Висш Огън се произвежда от нагнетяването на висшите центрове, от висшите стремежи и висшите чувства. Появата на психическа енергия сякаш кристализира при упадък, но огненият дух може да възпламени тези кристали със своето сърдечно напрежение. Възторгът на духа може дори да прояви потенциала на запаса от психическа енергия.

Затова огненият дух не може да изчерпи своя запас от психическа енергия. Този запас може да изгори при пожар на центровете. Той може да се поглъща, когато се изразходва в битките и при изпращане на далечни разстояния, но този съкровен кристал не може да изчезне. Само неговото действие променя своя ритъм и качества, а също така и напрежение." (Огнен Свят, ч. III, § 399).

Не е възможно в една неголяма глава да се приведат всички указания относно организирането на опити с психическа енергия. Може само още веднъж да се напомни, че в преживяваната от нас епоха този въпрос е от първостепенна важност и представлява кардинално условие за по-нататъшната еволюция на всеки. Няма съмнение, че всеки редови жител, претоварен от сложното всекидневие на съвременният живот, няма да може да организира опити в буквалния смисъл на тази дума, но простата наблюдателност върху всички явления, обкръжаващи живота на всекиго, е достъпна всекиму. Организирането на опити в широкия смисъл на тази дума е дело на държавата, обществените организации и научните дружества, но всеки жител може и е длъжен да помогне в общото дело по изучаването на този най-важен фактор на живота със своите наблюдения в своята сфера на живот. След като тази огромна енергия действа винаги, навсякъде и във всичко, то именно наблюдателността върху всички явления на живота и регистрацията на фактите, които от гледна точка на всекидневие се считат за необикновени, ще бъдат първата крачка в изучаването на тази изначална енергия.

Тук естествено възниква следното опасение: ще се намерят хора, които ще твърдят, че указанията в Учението относно опитите върху психическата енергия са недостатъчни, че те са твърде отвлечени и не дават конкретни данни за организацията на необходимите опити. На такива хора е необходимо да се напомни мъдрото изречение, което гласи: "Отгоре се вижда по-добре".

По-големите Братя на човечеството дават на хората толкова, колкото е необходимо, колкото те могат да вместят, колкото позволяват законите на еволюцията. Законите на еволюцията изискват всичко да се извършва не само с ръце и нозе, но и с човешкия мозък. Човек трябва за всичко сам да помисли и да достигне до всичко сам. Ръководителите на човечеството указват направлението и пътя, дават съвети и указания, но да до-

стигнем и овладеем трябва сами. По-големите братя на човечеството отлично познават своите по-малки братя. Ако на тях винаги и във всичко се даваха готови формули, еволюцията би се прекратила и по-малките братя на човечеството биха се отдали на такава леност, че биха се превърнали в животни. За изучаването на психическата енергия в книгите на Учението е дадено твърде много. Не само са дадени практически съвети за всички случаи от живота, не само са дадени предупреждения, но са приведени примери за организацията на опитите.

Нужно е твърдо да се помни, че искащият да стигне - ще стигне, ще достигне само онзи, който се стреми и вратата се отваря само на оня, който хлопа. Който твърдо е решил да овладее тази велика енергия за ползата на света и благо на човечеството, няма да остане без помощ и понататъшни указания. Как и под каква форма ще дойде помощта – за това не е необходимо да се мисли, но тя ще дойде.

В предговора към Агни-Йога е казано: "Ние ще чуем стъпките на стихията на огъня, но вече щу бъдем готови да управляваме вълните на пламъка." Не е далече, а вече приближава времето, когато хората в ужас ще побягнат пред вълните на пламъците, очистиращи земята от отпадъците, но тогава да се мисли за спасение вече ще бъде късно, защото от пространствения огън никой не може да се спаси. Ще се спасят само онези, които, след като са изучили тази енергия и са я овладели, ще бъдат готови да управляват вълните на пламъка. Голямото значение и голямата заслуга на Учението Агни Йога се състои в това, че то подготвя хората за настъпването на този велик момент, че то учи как да се овладее тази велика мощ, за да се противостои на огромната опасност, която ще заплашва всеки при приближаването на Пространствения Огън към Земята. Затова не бива да се отлага нито ден, нито час това, което представлява въпроса – да бъдем или да не бъдем, което представлява въпрос за спасение или гибел. Този съвет може да се завърши с думите на Учението: "Приближавай се с всички сили, наблюдавай с всички мерки, изследвай с всички способности, познавай с цялото си дръзновение, проявявай неуморност и се възпламени от всяко намиране на Истината".

Фактори, пречатващи развитието на психическата енергия

Главното условие за всяко преуспяване, особено в областта на духа, е осъзнаването на онова, в което е нужно да се преуспее. Същността на всеки въпрос лежи в осъзнаването. Онова, което е неосъзнато, не може да бъде усвоено и приложено. Сложността на въпроса за психическата енергия се усложнява от един такъв фактор: осъзнато ли е от човека или не е осъзнато присъствието на психическата енергия в самия него – тя съществува в него, и щом тя съществува, то тя трябва да действа. Тя не може да остане бездейна, защото природата на тази огнена стихия е вечно движение и действие. Когато е неосъзната и не се насочва за благите цели на еволюцията на всичко живо, тя започва да действа в обратна посока. Тя не само че, както е казано по-горе, постепенно напуска негодното вместилище, но започва да разрушава както самия носител на енергията, така и цялото му дело. В Учението е казано: "Докато фините енергии не бъдат осъзнати, те няма да бъдат полезни на хората. Необходимо е да се разбере, че неприетата от съзнанието енергия може да бъде дори разрушителна. Като необузdana стихия, неосъзнатата енергия може да смачка всичко обкръжаващо. Та нали осъзнаването е почти овладяване и във всеки случай вече съизмерване" (Агни-Йога, § 258).

Успешността на развитието и успехът на опитите с психическата енергия изискват спазването на множество условия. Трябва да бъде взето под внимание абсолютно всичко: не само условията на време, място, атмосфера, осветлението, заобикалящите предмети, настроението както на самия изпитател, така и на присъстващите лица, но и въздействието на космическия ток и лъчи и цялото многообразно въздействие върху нашия живот от Финия свят и неговите обитатели, които вземат най-дейно, макар и невидимо за нас участие във всички явления на нашия живот. Затова не трябва да се очаква, че всички опити с психическа енергия веднага ще донесат положителни резултати. Трябва да се прояви голяма съсредоточеност, наблюдателност и голямо търпение, за да се получат положителни резултати. Който не притежава такива качества, е длъжен да ги развие. Следователно опитите върху психическата енергия ще бъдат полезни с това, че човек ще развива в себе си такива положителни

качества като наблюдателност и търпение. Ако човек вече е придобил тези положителни качества, то самата психическа енергия по-нататък ще му дойде на помощ.

“Още веднъж ще ободрим всички, които се огорчават при първия неуспех с опита върху психическата енергия. Нека да запомнят колко условия могат да влияят и да препятстват на опита. Обкръжаващите хора и предмети, пространственият ток, състоянието на здравето, най-накрая мислите, които идват отдалеч – всичко може или да повиши, или да понижи следствията. Много опити са били прекратявани още в зародиш, защото нелепа забележка или враждебна мисъл е парализирала психическата енергия.

Печално е, ако човек от първия неуспех изпадне в отчаяние. С това той само показва, че неговата психическа енергия се намира в състояние на пълна разпуснатост. Тогава изпитателят трябва сериозно да помисли как да образува психическата енергия. Нали, освен опитите, човек няма право да държи изначалната енергия в безобразно състояние. Нека всеки начинаещ изследовател да изпита себе си при различни обстоятелства. Само всевъзможните изпитания могат да докажат какви именно качества преобладават в дадена психическа енергия.

Също така нека изследователят да не се терзае поради особеността на своята енергия, сравнявайки я с опита на другите. Някои са склонни да преувеличават, а други поради скромност умалчават, при това нерядко изпускат от внимание най-ценните качества. Нека се въоръжат с търпение и преданост към наблюденията. Не следва да се отдават на клатушкане и пориви, които често довеждат до раздразнение.

Така с постоянна грижливост подкрепете начинаещия наблюдател” (Аум, § 586).

Не е трудно да разберем, че ако за успешното развитие на психическата енергия трябва да се проявят маскимум положителни качества, всяко отрицателно човешко качество ще спира нарастването на психическата енергия. Най-голямата спънка ще бъде отрицателното и недисциплинирано мислене. Както малките червеи подкопават най-здравото здание, така низките, недостойни мисли възпрепятстват развитието на психическата енергия. Но освен малките червеи има такива големи ехидни като гнева, страха, съмнението, самосъжалението, които по-най пагубен начин въздействат върху психическата енергия. Всяко едно от тези

отрицателни човешки качества поражда особена вибрация, която отделя вещество с определено качество, което е враждебно на веществото на психическата енергия.

За вредата от раздразнението и гнева вече отчасти се спомена в предишните части на тази книга, но във връзка с въпроса за развитието на психическата енергия, по отношение на този главен неин враг е необходимо да се спрем малко по-подробно. В Учението е казано, че всяка енергия отлага в човешкия организъм особен кристал, който може да бъде или благотворен за човека, или разрушителен. Така кристалът на психическата енергия ще бъде благодат, тибетското рингсе, известно на мъдреците от Изтока, но още неизвестно на нашата наука. Следва да се мисли, че щом психическата енергия вече до такава степен се е натрупала в човешкия организъм, че се е образувал кристал, то това ще бъде онова висше проявление на висшата мощ, което ще одухотворява и ще издига по-нататък човека. Кристалът на раздразнението е империл – отрова, която се отлага върху всички стени на нервните канали и която отравя целия организъм на човека.

Тези два антипода, доброто и злото, не могат да съществуват заедно в човешкия организъм. Ако човек е пълен с империл, в него няма психическа енергия, а ако в него съществува кристалът на благодатта, то в него не може да има империл. Човекът, заразен с империл, в пълния смисъл на думата представлява огнище на зараза и всички секрети на неговия организъм са също заразни. В Учението се казва:

“Без съмнение, пропитият със злоба дъх ще бъде вреден. Ако отровата се отлага в организма при раздразнение, ако слюнката може да стане отровна, то и диханието може да бъде отровно. Необходимо е да се предвиди колко злоба се издишва, как разнообразието от зло може да образува нови съчетания от отрова при огромни струпания от хора! То ще бъде усилено от различни изпарения на разлагаща се храна и всевъзможни отпадъци, които се търкалят по улиците дори на столиците. Време е да се погрижим за чистотата на задните дворове. Чистота е нужна и в двора, и в човешкото дихание. Империлът, който се издишва от раздразнените хора, е същата мръсотия, същият срамен боклук. Необходимо е да се прокара в човешкото съзнание, че всеки отпадък може да заразява близките. Отпадъкът от нравственото разложение е по-лош от всички

изригвания“ (Аум, § 293).

“Нищо не може да оправдае самостоятелното производство на отрова, то се равнява на убийство и самоубийство. Дори най-неразвитите хора усещат, когато влиза такъв носител на отрова. С него влизат и огорченията, и тревогата, и страхът. Колко физически болести нахлуват от проникването на империла – все едно е проникнал подпалвач!“ (Аум, § 294).

“В гнева и раздразнението човек се счита силен – така е според земните съображения. Но ако се погледне от Финия Свят, то раздразненият човек е особено безсилен. Той привлича към себе си множество дребни същности, които се хранят с еманациите на гнева. Освен това той отваря своята ключалка и позволява дори на нисши същности да четат неговите мисли. Затова състоянието на раздразнение не само, че е недопустимо, като производство на империл, то е като врата за нисшите същности.

Всеки, който изпада в раздразнение, навярно лесно ще се съгласи с това разяснение и веднага ще допусне още по-голямо раздразнение – такава е природата на обикновеното земно същество. Можем само да се удивяваме, как лесно се съгласяват, за да могат после по-лесно да отстъпят. При това ще бъдат измислени необикновени оправдания. Може би самият Висш Свят ще се окаже виновен за разпиляното съзнание на лекомисления жител на Земята! Колко удивително е да се наблюдава как обвиняват Висшия Свят за всички свои постъпки!

Така може да се забележи, как най-простите истини се нуждаят от повторение.“ (Аум, § 331).

“Разбира се, империлът представлява най-главният разрушител на психическата енергия. А също така не бива да бъдат забравени трите нарушителя: страхът, съмнението и самосъжалението. Когато измерването на психическата енергия бъде установено по механичен път, ще бъде поучително да се наблюдава, как тези помрачителни прекъсват тока на енергията. (...) Отвлечените понятия ще станат свидетелство за признаване на енергията на Жизненото Начало, което е измеримо и познаваемо“ (Агни-Йога, § 389).

“За последен път ще кажа за раздразнението. Вижте не само личната вреда, но и пространствената. Този червей, покрит с усмивка и учтивост, няма да предстане да дълбае аурата. Вреда от него се промъква във всички дела.

Заради създанието се проникнете с убеждение за вредата от раздразнението. Когато то запушва с кървава буца ушите, нима може човек да чува тогава? Когато мътнеят очите, нима човек вижда тогава? Когато завесата се спуска върху съзнанието, къде е тогава придобивката?

Но е необходимо да бъде пазен огънят като съкровище. Фосфорът на нервите изгаря като светилен материал, но за какво е пригодна тази лампа без него? Може да се долива маслото на озона, но без светилния материал нервите няма да запалят огъня.

Символът на огъня напомня за най-свещеното вещество, което толкова трудно се натрупва, но се унищожава мигновено. Как можем да очакваме следствия от излъчванията на снимките, ако започнем да се потапяме в тъмнина?“ (Агни-Йога, § 369).

“Разлагайки материята, е необходимо да се знае, че освен различните съставки винаги ще бъдат намирани две явления, неназовани досега с известни имена. Първото ще бъде отлагането на психическата енергия и второто – субстанцията на Огъня. Докато кристалът на психическата енергия не е установен, субстанцията на Огъня не може да бъде уловена. Също както отлаганията на психическата енергия могат да бъдат видяни чрез империла, така и субстанцията на Огъня ще бъде уловена чрез напрежението на психическата енергия. (...)

В древните изображения могат да се видят отлаганията на огъня около аурата. Днес това физическо явление е напълно забравено. Вие знаете пълната реалност на казаното, но учените нека не се оплакват, ако преди намирането на Огъня, Ние ще им предложим да намерят кристала на империла. Още повече, че той вече почти е открит от тях. Освен това да се действа с отровата на раздразнението е много полесно, отколкото да се търси високата психическа енергия“ (Агни-Йога, § 342).

“...Ако раздразнението поражда империл, то всяка възвишена мисъл трябва да създава противоположното благодатно вещество - това е така. Разбира се, Благодатта е пълна реалност. Тя се ражда в кардиалната сиситема и въздейства върху веществото на мозъка. Тибетското рингсе има дълбоко значение, като кристал, който се отлага от явлението на Благодатта. Разбира се, трудно е да се изследва веществото на Благодатта през време на живота, защото не може да се засяга сърцето и мозъка. Съществуването на импе-

рила може по-лесно да се засегне в нервните канали на крайниците. Но все пак би било несправедливо да се открие на човечеството отрицателното вещество и само логически да се предположи съществуването на най-спасителното. Разбира се, в лабораторията, която се създава, и двете вещества ще бъдат открити. Ние няма да способваме на обичайните опити, но там, където ще се изграждат стъпалата на еволюцията, там Нашата Ръка е на стража! Отначало Ние ще отбележим установяването на империла, след това Ние ще определим пътищата за откриване на Благодатта. Ако древната наука е съхранила трохици от спомените за отлганията на Благодатта, то, разбира се, биохимикът може да даде по-съвременни доказателства. След това тези опити върху веществото на организма ще бъдат пренесени върху пространствените енергии и ние отново ще разберем защо Благодатта има най-близко съотношение с Йерархията.“(Иерархия, § 422).

Раздразнителността и гневът вредят много на човека през неговия земен живот, развивайки в неговия организъм пагубна отрова, която унищожава защитните сили на човека, разстройвайки неговата нервна система, задържайки неговото духовно развитие, създавайки му много врагове и неприятности. Още по-тежки последствия оказват върху човека раздразнителността и злобата след неговото преминаване във Финия Свят и особено в момента на неговата смърт. Този момент е решаващ не само за пребиваването във Финия Свят, но и за следващото възплъщение.

“Много е лошо да се преминава във Финия Свят в черните огньове на злобата – това означава да ослепееш. Освен слепотата, такава злоба лишава от средства за общуване, иначе казано, от езика на духа. Когато говорим за недопустимостта на злобата, Ние даваме най-добрия съвет. Та нали злобата не е човешко качество. Това е най-нисшият вид невежество. В злобата си човек се спуска до животинско състояние с всички негови последствия. Затова ако човек в състояние на злоба е преминал във Финия Свят, на него му е особено трудно да се издигне. Ако всякакви страсти пречат за въздигането, то злобата, като нажежено желязо, изгаря всички придобивки. (...) Ще се наложи много да се дава на различни хора съветът за незлобливостта. Нека и децата да го чуват“ (Огнен Свят, ч. I, § 388).

Не по-малък враг на психическата

енергия е страхът. Пагубността на страха се състои в това, че страхът парализира човешката воля и действието на висшите принципи. Под въздействието на страха човек се лишава от най-ценното в себе си – своето съзнание, лишава се от разум и се превръща в безсъзнателно и безсмислено същество. В безумието на страха човек не само ще се уподоби на животно, но може да стигне и по-ниско от най-ниспето животно, защото може да извършва такива постъпки, каквито не извършва дори животното. Страхът е много заразителен, и заразата на страха се разпространява необикновено бързо. Кой не е чувал за масовата паника на множество хора, които в безумието на страха са извършвали наистина безумни дела?

Затова страхът, бидейки доста силна емоция, създава силна вибрация, която поражда във Финия Свят твърде отрицателна мисъл-образ на ужас, който ще се влачи след своя породител дотогава, докато човек не изживее създаденото от него порождение. Човекът, както се казва в Учението, трябва да премине през пътеката на този ужас, който сам той е създал в своето въображение. Така мъдрите космически закони ще накарат всеки човек да изпита върху себе си всичко онова отрицателно, което поражда в своето невежество. Рано или късно човекът чрез вибрацията на страха ще привлече към себе си онова, от което се бои. Справедливостта на действието на този мъдър закон доста често наблюдаваме в живота. Така, човекът, който се бои да не се разболе, обезателно ще се разболе, който се бои от огъня – често загива в пламъците на пожара, който се бои от водата, потъва, който се страхува от крадци, бива ограбен, който се бои от змии – загива от змия и т.н.

Измежду всички разрушителни енергии е необходимо да се отбележи вибрацията на страха. Защото страхът разрушава всяка творческа вибрация. Ако беше възможно да се предадат всички явления породени от страха, то човечеството би се ужасило от този образ.

Страхът напомня страшна геена, която на земния план създава такива задръствания, от които пътят към Висшите Сфери е пресечен. Но освен това страхът нагнетява тъмните сили, давайки им тласък за тъмни действия. Но дори в най-простите примери от живота можем да се убедим доколко страхът разрушава най-утвърденото предназначение. Но всяко действие на страха във

финия план разрушава множеството възможности. Проявата на страх е преграда за всяко начинание. Именно мощта на съвършенството дава очистването от страха. По пътя към Огненият Свят е необходимо да изкореним страха, защото неговите порождания са разрушителни.

Развитието и овладяването на психическата енергия изисква безстрашие, изисква отказ от всякакъв страх. Необходимо е да се освободим от всякакъв вид и род страхове, изживявайки ги в своето съзнание. Необходимо е винаги да се помни, че отсъствието на страх е първото условие, за да се спре всяко зло. Природата на огнената стихия е противна на всяко едно проявление на страха. Човекът, който се бои от всичко, няма да прояви мъжество пред Пространствения Огън, докато именно за спасението е необходимо да се прояви мъжество. Както оня, който се обръща в бягство от страх пред дивото животно и бива достигнат от него, така ще бъде достигнат всеки, който желае да избегне приближаващата се към Земята огнена стихия. И както за спасяването от дивия звяр е необходимо да се прояви мъжество и да се устремим към него, точно така е необходимо мъжествено да се устремим насреща на съдения фактор на нашата еволюция. За да се изживее страхът, е необходимо винаги да държим в съзнанието си: няма да се изплаша от нищо, няма да обърна гръб пред нищо и смело ще тръгна срещу всеки страх! Само така можем да започнем да се избавяме от всякакви страхове.

“Много пъти Съм предупреждавал против страха и предателството; това е необходимо да се запомни от еволюционна гледна точка. Всички субстанции на страха са противоположни на Огъня! Всички продукти на страха ще бъдат изпепелени от Огъня, затова устремът към Огнената енергия трябва да означава отказ от всякакъв страх. Трябва да се взима пример от онези храбри сърца, които не само че не бягат от Огнените дракони, но и безбоязнено се приближават към тях” (Сърце, § 589).

Съмнението е също едно от онези отрицателни човешки свойства, които слагат предел на всяка възможност за по-нататъшното придвижване в еволюцията на човека. Съмнението е онази тъмна преграда, през която не провикват лъчите на светлината. Съмнението разлага всички най-добри и висши човешки качества и свойства. Съмнението погубва всички най-добри начина-

ния. Съмнението е червеят, който бавно, но сигурно подкопава най-здравите устои. Съмнението е отворени врати за достъпа на тъмните сили. Човек, който се съмнява във всичко, е човек, който се разлага духовно. Както гибелното подухване на знойния пустинен сирок¹ погубва всички нежни филизи на полезните злакове, така разлагащото действие на съмнението погубва всички кънове на духовното развитие. Който допусне в своето сърце ехидната на съмнението, ще бъде в края на краищата унищожен от тази ехидна.

Съмнението, както и вярата, не може да бъде условно, то е винаги безусловно. Който се съмнява в едно нещо, се съмнява във всичко. Който се доверява деветдесет и девет процента, но допуска един процент съмнение, всъщност се съмнява цели сто процента, защото една капка от тази отрова е напълно достатъчна, за да сведе до нула целия сбор от доверие. Съмнението, също както и страхът, е рожба на незнанието. Знаещият не се съмнява, но незнаещият се бои да приеме онова, което не е било известно на неговия дядо и което той самият не знае. Той иска всичко да вижда със своите очи и до всичко да се докосне със своите ръце, изпускайки от внимание, че много висши понятия не могат да бъдат доказани по обичаен път, че действията на Висшите Сили и енергии често не могат да бъдат нито зрими, нито осезаеми от физическите органи.

Колко пагубно е действието на съмнението, всеки знае от случая с апостол Петър. Той искаше да върви по водата на Генисаретското езеро, за да посрещне Христос, и тръгна, но щом се усъмни, започна да потъва. За другия апостол, невярващия Тома, който искаше да се докосне с ръцете си до раните на тялото на Христос, за да повярва в Неговото възкресение, Христос е казал: “Блажени, които не са видели и са повярвали” (Йоан, 20:29). Именно, достойнството и заслугата на човека не е в неверието, не е и в съмнението, но в развитието в себе си на висше съзнание, което всичко знае и винаги правилно ще подсказе, кога е необходимо да повярваме и кога е необходимо да се усъмним.

“Червеят на съмнението е много показателен символ. Именно червеят е подобен на бацил, който разлага психическата енер-

¹ сирок – сух южен вятър с висока температура, зараждащ се в арабските и северноафриканските пустини. (бел. ред.)

гия, и влияе дори на състава на кръвта. Някой ден учените ще покажат психическата и физическата особеност на човека, който е изпаднал в съмнение. Такива последствия от болестта на съмнението ще бъдат сред най-заразните.

От най-ранна възраст против съмнението е необходимо да се употребява най-добрата профилактика. Здравото, разумно любопитство няма да породи съмнение, но всяко невежество ще бъде източник на най-уродливи съмнения. Съмнението ще бъде преди всичко, уродливост и в края на краищата ще доведе до предателство. Епидемията на предателството е вече планетарно бедствие.

Така от нищожния червей ще се образува най-ужасният дракон" (Аум, § 506).

За съмнението в Учението е казано още: "Съмнението е началото на безобразието. Съмнението трябва да бъде упоменато във всяка беседа, защото къде ще отидем без качества? Без сърцето какво ще разберем? Без красотата какво ще достигнем?" (Сърце, § 6). Именно при съмнението никакви дела не са възможни, а приближаването към огнената стихия не само, че не е възможно, но е и опасно. Може само да се посъветва всеки, който се съмнява: не отричай това, което не знаеш, но се постарай да познаеш; не се съмнявай в нищо, но изследвай и ще видиш, че всичко наистина съществува; не се ужасявай пред неизвестното, а го направи известно за себе си; не се плаши пред трудностите и непостижимите задачи, защото няма нищо трудно и недостижимо за устремения.

Що се отнася до споменавания още един враг на психическата енергия, а именно самосъжалението, то и в дадения случай действа все същият най-главен враг на човечеството – а именно невежеството. Невежият човек, който не знае за закона за причината и следствието, е готов да обвинява за постигащите го бедствия кого ли не, само не и себе си.

Той обвинява и Бога, и съдбата, и ближните, докато истинската причина за всички негови неуспехи и удари е той самият. Като резултат от такива постоянни ламентации и ропот за несправедливостта на Висшите Сили следва откъсването от Висшия Свят, скъсването на връзките с Йерархията на Силите на Светлината и естественото преминаване на страната на силите на тъмнината. Ако е имало място нещо подобно, то

такава постъпка се квалифицира като предателство – най-тежкият вид престъпление против Силите на Светлината и законите на Мирозданието. Скъсването на връзките с Йерархията на Светлината открива пред човека вратата на бездната.

"Сребърната нишка е символ на сияещата връзка и доверието. Представата за връзката може да се доведе до такава ясност, че нишката е сякаш осезаема. Появата на Облика на Ръководителя няма да ни напусне, също както и нишката на връзката. Но волята е свободна, тя може да скъса струните на всяка една арфа. Вече съм говорил, как жално звучат завинаги скъсаните струни. Наистина, дори в дима на най-ужасното обсебване могат да бъдат чути стенанията на скъсаните струни. Сред хаоса най-разгърсвачите стонове са именно на такива загинали нишки. Болестите се раждат от подобни престъпни действия. Предателите късат най-свещените нишки. Затова предателството е най-лошата постъпка против Огнения Свят. Какво може да бъде по позорно?!" (Огнен Свят, ч. III, § 505).

"Лишаването от благословение е акт на най-древния патриархат. Той е далеч от покъсното проклятие. Проклятието е вече продукт на невежеството, но най-древният акт е предвиждал нарушаването на връзката с Йерархията. Връзката с Йерархията е истинско благословение с всички последствия. Ще попитат невежите: "Много пъти сме оскърбявали всичко Висше, и въпреки това ние съществуваме; никакъв Огън не ни е изгорил, и нищо не ни заплашва." Тогава да ги заведем на площадите, където в мръсотията се ваят слепите и просящите, и ще кажем: "Ето такива като вас". Ще ги заведем в тъмниците, ще ги заведем в рудниците, ще ги заведем при пожарите, ще ги заведем там, където се изпълняват смъртните присъди. Ще кажем: "Нима не се познахте? Само се пресече нишката с Висшето и вие полетяхте в бездната." Не е нужно да се плаши, животът е пълен с примерите на такива ужаси" (Огнен Свят, ч. II, § 237).

Именно бездната, в пълния смисъл на тази дума, заплашва човека, който е скъсал нишката с Висшия Свят, с Йерархията на Светлите Сили на Космоса. Приведените погоре думи от Учението рисуват ужасната съдба на хората, които са изrekli хула срещу Светия Дух и които са скъсали свещената нишка, която свързва всеки човек с Висшия Свят. Затова е учил и Христос,

казвайки че "хулата срещу Светия Дух няма да се прости нито в този живот, нито в другия." (вж. Матей, 12:31-32). Същевременно невежество на хората в това отношение е огромно. Не само хора груби и необразовани късат свещените нишки, но и учени, в това число и професори, даже в печата оскъряват онова, което не познават. Срамно ни става заради такива учени. Такива злощастни учени могат само да се съжालяват и да се скърби за ужасната съдба, която те сами са си приготвили. На всички, които кощунстват и са склонни да се надсмиват и да оскъряват неизвестните им светини, е необходимо да им се каже: "Пази се невежо, да произнасяш хула срещу Светия Дух и помни, че не бива да се шегуваш безнаказано с Огъня!"

Психическата енергия и болестите

Един толкова могъщ фактор в живота на човека като всеначалната психическа енергия играе първостепенна роля по въпроса за здравето или болестта, по въпроса за разболяването или оздравяването. Каквито и да са били причините за заболяванията на човека, състоянието на психическата енергия винаги ще окаже своето въздействие в една или друга степен. Ако човек притежава в достатъчна степен психическа енергия, тя може да го предпази от много заболявания, представлявайки най-доброто профилактично средство срещу всички болести. Тя ще помогне за бързото и правилно протичане на всяка болест. Неизползваната психическа енергия ще доведе до различни усложнения, до нейния недостиг в организма и до цял ред различни тежки заболявания. Учението Жива Етика, говорейки за изучаването на психическата енергия, има предвид също така съзнателното използване на психическата енергия за лекуване на болестите.

"Престъпността нараства; жестокостта и свирепостта се увеличава. Необходимо е да се погледне в корена на тези позорни явления. Не би могло без причини човечеството да стане по-лошо. Но освен космически причини и в самото човечество има основание, за да бъде разтърсено. Не може до безкрайност да се отрича психическата енергия. По силата на космическото нагнетяване и психическата енергия на човечеството усилява налягането. Тя не само че не се признава, но дори се потъква, предизвиквайки физически и психически болести.

Отдавна е установено, че престъпността е психическа болест. Също и садизмът, и жестокостта, и свирепостта остават като следствия от същата психическа епидемия.

Човечеството не може да се спаси от такива бичове, ако не обърне внимание на състоянието на психическата енергия. Тя нараства при налягане. Подобно на гърмящия газ тя носи опасност от взрив. Остава да бъде насочена в мощното съдено русло, иначе ще завърши еволюцията. Но тези въздействия на изначалната енергия не могат да бъдат случайни. По цялата планета трябва да се появят учени, културни огнища, които в сътрудничество ще се занимават с възпитаването на психическата енергия. Такава мрежа може да внесе основите на научната дисциплина" (Аум, § 513).

"Напразно е да се мисли, че психическото лечение е поставено на задоволително равнище. Опитите за лечение със светлина или звук са слаби и разпокъсани. Никой не е зает с изучаването на съответствието на аромата, цвета и звука. Но главната грешка е в това, че почти няма лекари, които да разбират съответствието на Световете. Без познаването на тези основи можеш да се потопиш в тесния материален план, но сферата на психическата енергия се отнася до всички планове. Тя може да бъде познаваема само в цялата си изтънченост. Така лекарят не може да говори за обсебване, ако той самият няма представа за Финия Свят. Лекарят не може да разбира лечението с цветове, ако не разпознава скалата на цветовете. Не може да разпознае фината тоналност онзи, който обича най-грубата музика. Никой не може да се предписва лечение с аромати, ако сам не може да ги разпознава.

Говоря не за да се унижават лекарите, а обратното, бих искал да ги въоръжа за спасяване на човечеството. Твърде много отрова се е умножила. Много средства са насочени само към разрушаването на психическата енергия, затова не само в градовете, но и сред природата вече се нарушава праната от нахлуването на неразпознати токове. Същевременно е необходимо да се разбере, че човечеството няма право да отравя атмосферата на Земята – то е отговорно за хигиената на планетата.

Лекарите могат да бъдат помолени да се отнасят внимателно към разбирането за съотношението на Световете и за изтънчването на своите чувства. Не може злият да говори за доброто. Не може грубият да съди

за изтънчеността” (Аум, § 224).

“В нито едно лекарско училище не се преподава психология. Такъв предмет изобщо не съществува. Думата психология се свързва с педагогиката, но не и с познаването на качествата на психическата енергия. Не бива да се допуска лекарското образование да мине без такъв основен предмет. Познаването на психическата енергия позволява да се прояви внимателност към лекарствата. Колко по-малко лекарства ще са необходими, когато лекарите се научат да прилагат психическо лечение. Условието за помощ чрез психическата енергия ще обновят всички явления на живота. Няма да отделяме висшето понятие на битието от лекарската по-мощ. Колко древни източници сочат, че свещенослужителите са били и лекари. Така се е подчертавало, че лекарят трябва да има авторитет, иначе ще изостава от болестите, без да има възможност да ги предотврати.

Но трябва да бъдат намерени смели думи, за да се утвърди висшата връзка на Световите като залог за здравето на народа. Няма да има здраве, докато хората не научат защо носят земната тежест. Невъзможно е да се удовлетвори съзнанието в сферата на една малка планета. Ужас ще загложди сърцето, което се отдели от прекрасната идея за единството на Световите. Нека именно лекарят като жрец на науката да внесе в дома знанието за Светлината на Света” (Аум, § 226).

“Психическата енергия прониква във всички тъкани, установявайки равновесие в целия организъм. При наличие на заболявания има отлив на психическата енергия от определен център, отслабвайки функционирането на сливиците. Тогава психическата енергия се устремява към центровете, които ще могат да поддържат равновесието. Сливниците много зависят от психическата енергия. Набъбването на сливиците може да се обясни като отлив на психическа енергия. Колкото по-слаб е притокът на психическа енергия, толкова повече набъбват сливиците, защото физическото развитие се утвърждава без контрол. Затова всички израстъци, чак до рака, могат да се причислят към отлива на психическата енергия. Духовното равновесие може да помогне да се изкоренят много заболявания. Колкото по-продължителен е един такъв отлив на психическа енергия, толкова по-злокачествени ще бъдат болестите” (Огнен Свят, ч. III, § 416).

“Неврит се нарича болестта, която има отношение към огъня. Също така онова,

което се отнася към ревматизма и нервното разстройство, трябва да бъде отнесено и към огъня. Лесно могат да бъдат отстранявани тези болки чрез установяване материята на психическата енергия. Когато тези отлагания преграждат нервните канали, могат да бъдат очаквани всякакви болезнени процеси. Както камъните във вътрешните органи, такива кристали на психическата енергия могат да вредят, ако енергията е неуползвана.

Особено опасна е битката на кристали-те на психическата енергия с отлаганията на империла. Често нервно боледуват развитите организми, затова толкова е необходимо опитното изследване на психическата енергия. Може лесно да се приеме онова, което се поддава на психическо измерване” (Агни-Йога, § 329).

“Някой ще каже: защо да се занимаваме с Агни Йога и психическата енергия, когато имаме безжична връзка и всички изобретения?” Но безжичната връзка само предава мисли, докато психическата енергия не само незабавно предава, но човек също така незабавно ги приема за изпълнение. Няма да сгрешим, ако кажем, че половината свят изпълнява внушени заповеди и няма разстояние за психическата енергия.

Някой пак ще каже: “Но тогава психическата енергия е опасна за държавите”. Ще отговорим: разбира се, всички неприложени енергии са опасни, но те съществуват и ще дойде време съзнателно да бъдат приложени в живота. Всички имат запас от психическа енергия, но когато е неуползвана, тя се превръща в безобразно отлагане, което се нарича склероза, а в същото време на нея може да се даде най-мъдрото приложение” (Агни-Йога, § 487).

“Ракът представлява бич за човечеството и неминуемо ще нараства. Главните мерки срещу рака ще бъдат мерките на профилактика. Който не употребява месо, вино, тютюн и наркотици; който поддържа в чистота своята психическа енергия; който понякога се подлага на млечна диета; който си прочиства стомаха и пие водата Л., той може да не мисли за рака.

В началото на болестта е приложима операцията, но тя ще бъде безсмислена, ако човек след оздравяването си се върне към предишния си начин на живот. Разбира се, ултразвукът може да разбива тумора, но какво значение има това, след като причината за отравянето не е отстранена! Животът трябва да бъде оздравен. Не е мъдро да се измисля

лечение за мъртъвци! Но следва да се обърне внимание на качеството на живот на заболялите.

Прието е да се мисли, че ракът е наследствен. Естествено, това трябва да бъде разбрано в смисъл, че един отровен организъм може да породи също такъв. Необходимо е незабавно да се защитят децата, сред тях има немалко особени" (Агни-Йога, § 495).

"Заразява се само тялото, предразположено към болестта. Психическа енергия получава духът, който е готов да я приеме. Ако хората можеха да осъзнаят, че натрупването на психическа енергия е необходимо не само за текущия живот, а като постоянна неотнимаема придобивка и преимущество, такова съзнание значително би изтрило границите между животите. Нима съзнанието на живота не трябва наред с миналото да се грижи за бъдещето? Някога учените прекратяваха живота, не е ли сега тяхна работата да продължат живота в Безкрайността?" (Агни Йога, § 553).

"Хората със запас от психическа енергия трябва да образуват съкровището на държавите. Не с милионите двуноги трябва да се гродее страната, но с характера на психическата енергия. Заради запаса от енергия могат да бъдат пощадени хиляди незнаещи.

Като магнит, всяко напрежение на психическата енергия привлича към себе си зародиши от енергии, които са разлети в хорските недра. Значи всеки собственик на съзнателна енергия ще бъде сам по себе си обществено благо. Така нека да се отнесем грижливо към всяко натрупване на енергия" (Агни-Йога, § 522).

"Нерядко лекарите забелязват, че най-опасната болест изведнъж минава почти без следа. Навярно ще бъдат направени догадки, че лечението или някакви външни обстоятелства са повлияли благоприятно. Но главната причина, която може да произведе най-неочаквани следствия ще бъде винаги забравена – психическата енергия, само тя може да промени хода на болестта" (Аум, § 354).

"Психическата енергия може да посочва и качеството на храната, и вредата от отровата. Наистина, човек сам носи в себе си пробния камък. Същата енергия може да се прилага успешно и за определянето на болестта. Особено може да се следи за променливостта на условията" (Аум, § 353).

"Обсебването и самоотравянето са близки съседи. И едното, и другото малко се признава от хората. При самоотравяне обсеб-

ването е особено лесно, но при обсебване окончателно настъпва отравянето; такова отравяне е неизменно. Някои утвърждават, че при обсебване здравето не само, че не се влошава, но дори се подобрява. Голяма заблуда – само нервното напрежение дава това, което ни изглежда като здраве. Но нахлуването на чужда психическа енергия непременно ще открие входа на различни зарази. Обсебването не е психизъм, а поразяване на целия организъм. Ще кажем определено: обсебването е не само психическо заболяване, то представлява заразяване на целия организъм. Много епидемии имат в основата си обсебването. Разбира се, обсебващият тъмен няма да се грижи за здравето на последователя. Всяка болест е вече разложение, което е приятно на тъмнината. Две психически енергии не могат да живеят заедно дълго време. Може да има периодично отслабване на обсебването – този метод се използва от обсебващите, ако те искат да си запазят за по-дълго жертвата" (Аум, § 305).

"Психическата енергия не е възможно да бъде унищожена, но може да бъде натикана в такова недостойно положение, че тя може да завърши земния живот с взрив. Пълна аналогия с цели светове. Затова, когато казвам: "Пазете сърцето и психическата енергия", давам най-насъщния съвет.

Също така необходимо е лекарите да се научат да преподават на болните същността на психическата енергия. Малко е, ако самият лекар отдава своята енергия, той трябва да накара да се задейства и енергията на болния. По този начин ще се осъществи икономия в изразходването на ценната енергия" (Аум, § 460).

"Проявата на небрежност към психическата енергия е източник на много болести. Може да се каже, че не само телесните и психическите заболявания, но и обсебването изцяло зависи от състоянието на психическата енергия. Човек, който е изгубил имунитета си, е изгубил и запаса от психическа енергия. Човек, който е нарушил равновесието на нравствеността, вече е доказал разпуснатостта на своята психическа енергия. На всеки е известно, че е по-лесно да не се допусне разпуснатост, отколкото после да се укротява нейното безумие. Всеки разбира, че разстройството на психическата енергия поражда много бедствия както за самия човек, така и за другите. Човек рядко се въздържа заради себе си, но нека за себе си се научи да признава значението на психическата енергия.

Нека човек да не се бои, че по пътя на познанието той ще бъде изоставен без по-нататъшни източници на знание. Магнитът на устремлението привлича към търсещия най-добрите възможности. Мнозина ще засвидетелстват как неочаквано са намирали пособия за по-нататъшното придвижване. Нека само съмнението да не заслони светлината на находките!

Така пътят е открит и пътникът се приветства" (Аум, § 599).

"«Обичайте се един друг» – тази заповед е дадена мъдро. Нищо не може по-добре от любовта да хармонизира психическата енергия. Всички Високи Събеседвания са основани на същото чувство и са също така благотворни за психическата енергия. "Всеки следва да следи за запаса от психическа енергия. Дори една въздишка вече носи обновление на силите. (...)

Много е показателно, че психическата енергия се възобновява преди всичко чрез чувствата, но не и чрез физическия отдих. Затова е казано: "Натоварвайте Ме по-силно, когато отивам в прекрасната градина". Именно натоварването и нагнетяването е родината на силните чувства. Ако човек умее да съди за силните чувства, сред тях той ще избере най-достойното, и то ще бъде Любовта" (Аум, § 515).

"Сърцето управлява психическата енергия. Кристалът може да умножава своята сила, която се насища от огнената енергия. При устрема се нагнетява психическата енергия, необходимо е фино да бъдат разпознавани, какви именно импулси творят. Защото от качеството на импулса ще зависи напрежението на психическата енергия. Тези кристали са трудноразтворими, защото се състоят от най-огнените субстанции. Затова проявите на огнените центрове могат да бъдат открити само на този дух, който познава безстрашието и мощта на огнения устрем към подвига" (Огнен Свят, ч. III, § 421).

"Когато казвам, че появата на значителен брой болести е необходимо да бъде лекувана с психическа енергия, това трябва да се разбира буквално. Заразяването на нервното вещество ще бъде винаги първият повод за различни заболявания. При заразяването на нервното вещество се съединява Висшият Свят с нисшия; през отвора на веществото на нервите се промъква всеки пришествене, като се започне от обсебването и се завърши с рака. Но да се защити нервното вещество може само с психическа енергия. Това възпитание

на психическата енергия ще бъде истинска профилактика за човечеството. Може да се приложи поне чиста мисъл, защитавайки нейните входи в нервната сфера. Дори тази проста мярка ще бъде полезна. Също така психическата енергия ще бъде най-доброто почистване в периода на наличието на непроявено външно заболяване. Но ужасно е разложението на нервното вещество под влиянието на пианството и всякакви пороци. Помислете, в какво състояние ще се окаже финото тяло, където най-фините нерви играят ролята на скелет! За Земята – костите, за Финия Свят – нервите, за Духа – Светлината" (Иерархия, § 190).

"Ектоплазмата е хранилище на психическа енергия. Наистина, веществото на ектоплазмата представлява нещо средно между земното и финото същество. Психическата енергия, която е присъща на всички светове, преди всичко се съчетава с веществото, което е близко до Финият Свят. От тук може да се забележи, че ектоплазмата трябва да се пази в чистота, също както и психическата енергия. Следва да се помни, че давайки ектоплазмата на случайни приходящи, медиумът се излага на голяма опасност. Такова ценно вещество не бива да се предоставя на неканени гости. Толкова са по-ценни Висшите Събеседвания, те не изтощават нашите сили, иначе казано, дават нов приток на сили. Нужно е да се разбере, че психическите изследвания трябва да се провеждат целесъобразно. Не бива да се изсмуква нечия същност" (Аум, § 465).

Не може да се каже, че психическата енергия не е била използвана досега за лекуване на болестите на хората. Винаги са съществували отделни хора, които са знаели, че вътре в нас се намира велика неоткрита сила, но те са я наричали с различни имена. Всички хипнотизатори, магнетизатори и тези, които са се занимавали с лечение с помощта на внушение, използват една и съща огромна сила, без още да и дадат правилното название и без да познават всички нейни удивителни свойства. Така, известният французин Емил Куе е излекувал хиляди хора от най-различни застарели болести само чрез внушаването на болните на мисълта, че във всеки човек се намира огромна вътрешна сила, която може да го излекува от болестта, ако бъде приведена в действие, и е наричал тази велика сила подсъзнание. Като същевременно това е все същата огромна всеначална сила – психическата енергия, за която няма никакви прегради и са достъпни всички така

наречени чудеса.

Тъй като лечението на болестите с помощта на внушение и самовнушение показва вече известно използване на психическата енергия, то с това донякъде се разкрива част от тайната на овладяването на тази сила, скрита в нас. Но истинският смисъл на думата самовнушение означава работа върху себе си, върху своето самоусъвършенстване, затова самовнушението може да се приложи като един от способите за достигане с помощта на психическата енергия на едни или други резултати.

Техниката на самовнушението се състои в това чрез спирането на своята воля и своите желаниа да се даде възможност да действа намиращата се в нас висша сила. Тъй като властелин и пълнен господар на нашата същност е бодърстващото съзнание на нашето "аз", или, иначе казано, нашият ум, необходимо е да се научим да изключваме действието на нашия ум, за да се даде възможност да действа на намиращото се в нас в несвободно състояние висше съзнание. За човек, който едва е стъпил на пътя на овладяването на своята висша сила, това се достига най-просто на границата на съня, преди заспиване или веднага след събуждане, когато нашият ум е готов да заспи или още не се е събудил напълно. Тогава, произнасяйки напълно безстрастно, шепнешком, без всякакви усилия и напрежение на своята воля, няколко пъти една и съща съставена от по-рано формула, която изразява едно или друго пожелание, ние освобождаваме от свързаното състояние нашата вътрешна сила за действие в нужното ни направление. При това формулата трябва да бъде съставена не във формата на пожелание или молба, а в утвърдителен тон.

Поставяйки си за цел да достигнем чрез самовнушение успех в излекуването си от болест или освобождаването си от някакъв порок или недостатък, не бива да мислим, че това може да бъде постигнато от няколко пъти, с краткотрайно усилие и случайни опити. Психическата енергия започва да действа само когато човек проявява постоянство и упоритост за постигането на своите цели. Само тогава се създава необходимият ритъм, който открива тока на психическата енергия в желаното направление. Без ритъм не може да се получи ток, без ток не може да има достижения. Затова, за да има успех в преследване на набелязаната цел (разбира се, хубава и блага), най-главното е човек да не

бъде мързелив. Мързелът, безсистемността и спорадичността са главните врагове на психическата енергия.

Който по този начин е влязъл в контакт с намиращата се вътре в нас висша сила, той няма нужда много да се безпокои за по-нататък. Необходимо е само да поддържа в своето съзнание благ устрем. Психическата енергия знае сама какво е необходимо на човека и ще действа в нужното направление. Тогава човек ще се уподоби на ездач на прекрасен кон, който не е нужно да се управлява, който сам го води по познатия му път, където това е необходимо.

Много отдавна всички Велики Учители на човечеството и мъдреци на света са учили за необходимостта да познаем себе си, учили са, че Царството Божие е вътре в нас и че то се достига със сила. Хората са готови да признаят, че действително в нас има огромна сила, и мнозина вече са се събудили и са се насочили към това да овладеят тази сила. От казаното е видно, че овладяването на тази сила се достига отчасти чрез самовнушение, тоест чрез работа върху себе си, върху своето самоусъвършенстване. Но да се изкачваме по стълбицата на самоусъвършенстването можем само с чисти нозе, имайки чисти мисли и чисто сърце и поддържайки постоянна и нерушима връзка с Висшият Свят и Висшите Ръководители на човечеството. Човек никога не трябва да забравя, стремейки се да овладее тази висша сила, че тази божествена сила трябва да бъде употребявана само за доброто на другите и на себе си, но в никакъв случай не и във вреда на когото и да било. Ако тази висша сила като чудесен кон може да ни доведе до висините на благополучието, то тя може да отведе човека и в бездната, защото всичко зависи от човешкото съзнание и неговия устрем. Тази велика сила, както вече се каза, е двуостър меч и тояжка с два края. Ако овладявайки тази сила, на човек му хрумне да удари с нея по своя ближия, то с другия си край тя ще удари него самия с десетократно по-голяма сила и за много векове ще го отстрани от стълбицата на възходването.

От многобройните указания и съвети как да бъде използвана психическата енергия при лекуване на болестите, по-горе са приведени само малък брой. Всички, които се интересуват от психическо лечение, трябва да се обърнат към първоизточника. Настоящият труд има за цел да обърне внимание на читателите върху удивителните свойства на психическата енергия – тази изначална вели-

ка сила, притежавана от всеки човек, която, ако не бъде съзнателно насочвана за постигане на благи цели, ще му донесе вреда. Такова е основното свойство на тази висша огнена енергия. Тя може и трябва да бъде употребявана само за благо, само за развитие и усъвършенстване на живота, в противен случай се превръща в оръдие за унищожаване на носителя на енергията.

Във всички сфери на битието е необходимо притежаването на тази огромна сила, особено при прехода към Финия Свят, а не само във физическата сфера, в плътния свят. Учението казва, че който не вярва в съществуването след смъртта си, заповядва да не съществува на онзи Свят, и психическата енергия му приготвя онова, в което е вярвал. Той ще прекара своето съществуване след смъртта в мрак и цялото великолепие на Финия Свят за него няма да съществува, защото той няма да го види. Този, който преминава в другия свят съзнателно, с вяра в продължаването на своето съществуване, с кристала на своята психическа енергия запалва своето съзнание и ще води също такова реално съществуване в онзи Свят, каквото е имал в този свят.

Кой се разпорежда с психическата енергия и знае за нея?

От всичко казано за психическата енергия виждаме, че психическата енергия е именно всичко. Тя е самият живот. Тази изначална енергия започва всичко, винаги, навсякъде и във всичко действа, и тя довежда всичко до неговия логичен край – или до върховете на самоусъвършенстването, или до унищожение. Неслучайно цялото значение на тази огромна сила се съобщава на хората само на едно по-високо стъпало от тяхното развитие. Не бива толкова опасно, двустро оръжие да се дава в ръцете на неопитни младенци. За голямо съжаление, такива неопитни младенци, които се опитват да вземат в ръцете си този двустър меч от ръцете на самозвани и невежи учители, са много в днешно време. Владиката казва:

“В недалечното минало по плана на Моя Приятел Ние често посещавахме западните градове. При това, разбира се, имахме срещи със случайни лица, които подозираха нещо за Нас. Най-настойчивите въпроси, с които се обръщаха към Нас, бяха за методите на психомеханиката и изискване на най-

точните биохимически формули. И при това със самомнителността на Запада тези хора никога не се тревожеха за своето съзнание и не се опитваха да разберат дали притежават съответните физически качества? Тъжно е да бъде разбрана тази натрапчивост без каквито и да било обществени стремежи. Както пещерният човек с тоягата е бързал да обере цветните раковини и да ги направи своя неразделна собственост, така и тези жители от каменните палати се опитаха да си присвоят качества, които са им чужди. Пещерният все пак се е украсявал с раковините, докато съвременните умници унижаваха знанието по време на следобедното кафе – това беше зрелище на срамно лекомислие.

Според плана на Нашия Приятел Ние имахме достатъчно търпение, за да отделяме време дори за кореспонденция. Но никой не можеше да бъде привлечен към съзидателна работа.

Най-малко се безпокои за своето съзнание този, който може да го помести в едно малко портмоне с медни монети. Може ли да се забрави за състоянието на съзнанието, когато се докосваме до най-фината енергия? Именно Ние не игнорираме методите на западната наука, но поставяме в основата психическата енергия. Стигайки до извода, че психическата енергия ни е необходима както на нас, така и на опитните процеси, Ние преди всичко се грижим за създаването на благоприятни условия за натрупването на тази енергия. Който иска да оре, трябва да си има плуг.

Желаещият да достигне ще трябва да разбере своите доспехи. Хората на Запад за слониха съзнанието си с най-тежки мисли, и радостта от познанието стана почти неприлична. Радостта от познанието трябва да стане преимущество за Новия Свят” (Община, § 198).

С обръщането си към всевъзможни учители за развитие на психическата енергия хората си причиняват непоправима вреда, за което много пъти беше говорено по-рано. Докато центърът и източникът на висшите сили и апаратът, който разпределя и нагнетява психическата енергия по всички нужни направления е само един. Ако без психическа енергия няма живот, то без Йерархията на Светлите Сили на Космоса няма психическа енергия. Те, нашите По-Големи Братя, са онази единствена инстанция, която се разпорежда и познава неизчарпаемия резервоар от психическа енергия на целия Космос.

Само в контакт с Ръководителите на еволюцията на човечеството, само при стремеж към самоусъвършенстване човек може да разчита да развие в себе си тази висша сила и да умее съзнателно да я използва. Нека никой не си прави никакви илюзии, че това може да даде който и да е учител, каквито сега ги има много, които, правейки публикации във вестниците за своите занятия, си вербуват ученици. Също така никой не може да достигне това сам. Само следвайки нормалният път на развитие, под ръководството на Учител на Светлината, човек може да избегне тези опасности, с които е свързано развитието на психическата енергия. В Учението е казано:

“Може ли без Учител да се придобие психотехника? Невъзможно е. Тази техника е съпроводена с опасни процеси. Ще изпратите ли децата си в кабинета по физика без ръководител?”

Как да се намери Учител? Няма да забравяме законите на волята, които притежават свойството да привличат вниманието, на онзи до когото зовът се отнася. Няма никаква необходимост Учителят да се намира в съседната къща, може да се ръководи и от разстояние. Но има и моменти, когато опитното предупреждение е неизбежно” (Община, § 177).

“И така, човечеството представлява акумулатор и трансформатор на висша енергия, която се уговорихме да наричаме психическа. Значението на човечеството е в това да трансформира в съзнанието си тази енергия и чрез съзнанието си да я устремява към Висшите Сфери. Загубата на разбирането за своето предназначение е отстранила хората от познаването на отговорността. Така сега отново напомняме за основите на Битието. Трябва отново да приближим до себе си великия проводник и да осъзнаем началото на обновлението на живота” (Иерархия, § 296).

“Нагнетяването на енергия между Ученика и Учителя е подобно на парна машина с постоянно изпращане и отдаване. Затова Ние толкова настойчиво указваме необходимостта от съгласуваност за доброжелателност, устременост, признателност, само с такива средства може да се развие динамиката на съгласуваността. Парната машина си има пещ, а Ние имаме неизчерпаем резервоар от психическата енергия. Не следва да се мисли, че посочените качества са ни необходими на Нас, напротив те са ви необходими на вас.

Иначе как ще укрепите връзката си с Нас? Не чрез съмнение, не чрез егоизъм, не чрез самосъжаление, но само чрез неразделният бодър стремеж към Нас ще се утвърди мощният ритъм на динамото на духа. Тези стремежи следва да се прокарват в живота. Следва да се запомни, че всеки физически закон трябва да напомня за твърдата законност на духа. С такова съзнание можете, наистина, да направите себе си сътрудници на преобразяването на живота” (Иерархия, § 394).

И така, за да развием в себе си тази висша мощ, толкова неотложно необходимата ни в днешно време психическа енергия, са необходими две условия. “Първото – осъзнаването на психическата енергия; второто – осъзнаването на Иерархията като единствения път за нагнетяване на психическата енергия. Не бива да се гледа на Иерархията като на нещо отвлечено. Необходимо е да бъде усвоено твърдо, че тя е най-силният жизнедател. При Нас я наричат първото целебно средство. Но дори което и да е хапче трябва да бъде глътнато и което и да е мазило да се намаже. Няма да има полза от лекарство в сандък, също така и благодатта на Иерархията трябва да бъде взета с устрем. Само безвъзвратният устрем дава целебно следствие” (Иерархия, § 418).

Езотеричната наука учи, че всяко голямо бедствие и всички гигантски катастрофи, които човечеството е преживявало на нашата планета, винаги са ставали поради загуба на връзката с Висшия Свят, с Иерархията на Силите на Светлината. Другояче, разбира се, не може и да бъде. Щом някоя част от човечеството губи връзка с Животворния Източник, тя като откършила се от дървото клонка върви към своя край. Цялото човечество образува клоните на едно гигантско дърво, стволът на което представлява Иерархията на Силите на Светлината, По-Големите Братя на човечеството. Всяка нация и всеки народ процъфтяват и живеят дотогава, докато се хранят от соковете на жизнедателя – Ствола. Няма ли такова хранене – няма и връзка. Клончето изсъхва и се откършава. Това е закон на живота.

Спомним ли си за библейския потоп и за причините, които са го предизвикали, проследим ли съдбата на многото изчезнали велики държави и народи или съдбините на цели континенти като Атлантида и Лемурия, загинали в морските бездни на погълналите ги океани, винаги ще видим, че основната причина за всичките тези големи бедствия е

една и съща. Това е забравата и пренебрегването на Висшето заради нисшето. Ако, спомняйки си за тези грозни събития, както и за причините, които са ги предизвикали, се обърнем към нашето време, трябва да признаем, че основната причина за тези огромни катастрофи, когато умират милиони хора, в цялата ужасяваща очевидност е налице и в днешно време.

Наистина, може ли да се каже, че съвременното човечество в лицето на своите представители има и поддържа връзка със своите Ръководители, с Йерархията на Светлите Сили на Космоса, а цялата маса на човечеството поне знае за Тяхното съществуване? Разбира се, това отдавна вече го няма и затова вече отдавна съвременният западен свят представлява отделила се и засъхваща клонка. Всички признаци на едно такова отделяне са пред очите на всекиго. Съвременните хора са заети преди всичко с взаимно изяждане и взаимно унищожение. Съперничеството и конкуренцията, лъжата и измамата, непрекъснатите войни и свирепата вражда към всички, които не са свои – ето и способите и средствата за самоизяждането и взаимното унищожение.

Великият технически прогрес, с който в своето горделиво самомнение толкова се превъзнася човекът от западния свят, е едно от най-могъщите средства за изтребването на човечеството. Поклонникът на западната техника не знае, че само с усилието на врага на човечеството, Княза на тъмнината, човечеството е било насочено към развитие на техниката, за да бъде отвлечено от неговото духовно развитие и да му бъдат дадени в ръцете най-усъвършенстваните способности за взаимно унищожение. Събитията от живота по най-нагледния начин ни убеждават в справедливостта на казаните думи. Всички най-нови и най-добри технически достижения са насочени за военни цели за по-бързо взаимно унищожение, и наистина чудесата на техниката представляват чудеса на дявола.

И така, ние виждаме, че в днешно време, също както и преди случилите се по-рано пагубни катастрофи, законите на живота действат с неумолима закономерност. Отначало разложение, след това самоизяждане и взаимно унищожение и най-накрая унищожение на остатъците от стихийните сили на природата. Първите две действия на огромната драма – на отделилата се от Ствола и засъхваща клонка на човечеството завършиха пред нашите очи и продължават

да завършват. Не е далеч времето, когато ще настъпи третото действие.

Що се отнася до факта, че по-голямата част от хората от западния свят не знаят за съществуването на своите Ръководители, По-Големите Братя на човечеството, то незнанието не може да служи за оправдание. Защо един знае, а друг не? Който е искал да знае, той знае, но главното зло се състои именно в това, че хората не искат да знаят даже тогава, когато им говорят за това. Безжизненият материализъм, който иска всичко да види със своите очи и до всичко да се докосне със своите ръце, поставя преграда към това познание. Въпреки едно такова невежо убеждение на скептиците, че съществува само онова, което те са виждали с очите си, По-Големите Братя на човечеството на нашата планета, наистина, съществуват и обитават Земята заедно с нас.

В Учението е казано: “Географът може да се успокои. Ние заемаме на Земята определено място. Конспираторът може да се утеши, Ние имаме в различни части на света достатъчно количество сътрудници. Неудовлетвореният общинник може да се утвърди в осъзнаването на практическото съществуване на Общината.

Нашите явни, материални членове са срещани от вас в различни страни. Нашите беседи не съдържат в себе си нищо отвлечено. Ние работим по линията на великата еволюция. Всеки, който се приближава към Нашата Община се превръща в ценящ действителността.

Работете за действителността” (Община, § 232). В този дух нееднократно говорят за Себе Си и Своето пребиваване на Земята в книгите на Учението Агни Йога По-Големите Братя на човечеството. Но за западните скептици това е неубедително и “ненаучно”. Западният човек е готов да повярва в съществуването на Земята на Ръководители на човечеството, ако това би било доказано научно. Но за съжаление науката тук е безсилна. Методът, чрез който науката утвърждава своите положения, в дадения случай е неуместен и неприложим. Всички онези безброй експедиции, които са се предприемали в продължение на векове от правителствата и научните организации с цел да проверят слуховете за някакви тайнствени Същества, които обитават Хималайските планини, никога не са достигали до тайнствената област, до Обителта на Бялото Братство, защото По-Големите Братя на човечеството управляват

силите на природата, знаят стремящите се към Тях и допускат до себе си само търсещите в истината, но не и изследователите-скептици. Казано е: "Без зов никой няма да достигне. Без Водач никой няма да премине!" (Листа от Градината на Мория, т. II, § 339). Казано е още: "Не мислете, че Нашето Братство е скрито от човечеството с непроходими стени. Снеговете на Хималаите, които Ни скриват, не са препятствие за търсещите в истината, но не и за любопитстващите" (пак там, т. I, § 313).

Трябва да се повярва в Тяхното съществуване, да Се приемат със сърцето, и само тогава Те могат да бъдат намерени, но не и обратното.

Така съвременният човек, който не може да се освободи от хипнозата на своите примитивни средновековни престави и да повярва в съществуването на Земята на ръководещите нашата еволюция По-Големи Братя на човечеството само защото не Ги е виждал, показва своята негодност за еволюцията. С това той се отсича от хранещия цялото човечество Животворен Източник и се обрича на всички тежки последици от скъсването на връзката с Висшето Начало.

Настъпва времето на действие на висшите космически енергии, сред тях първо място заема психическата енергия. Но както е казано вече по-горе, тяхното овладяване и умението да си служим с тях е невъзможно без Йерархията на Силите на Светлината. Същевременно в определения срок те ще започват да действат, но непризнати и неприложени, те се превръщат в разрушителна сила. В Учението е казано, че неприложената психическа енергия може да завърши еволюцията с гигантски взрив. Това е, което иска Сатаната. "Сатаната много иска да унищожи Земята, за да се съсредоточи върху Финия Свят, който не може да бъде унищожен, подобно на Земята. Така стопанинът на земята поради предателството си сега предава Земята. Лош Стопанин, но такава природа е възпитал в себе си. На нас той ни отвори двойна работа, да се удържат и огньовете на хаоса" (Огнен Свят, ч. II, § 218).

Положението е небивало сериозно. На везните на Немезида се отмерва съдбата на нашата планета. Едната страна на везните е силно наклонена и показва опасност от гибел на Земята. Засега е в наша власт не само да изравним двете страни на везните, но и да наклоним другата страна на везните по посока на спасяването на Земята. Вече много пъти

се е говорило, че съдбата на планетата е в ръцете на човека. При огромното състезание на Силите на Светлината със силите на тъмнината с кого ще тръгнем, на кого ще помогнем? Нима ще тръгнем с предателите и самите ще станем предатели? Необходимо е да се замислим докъде може това да доведе човека и твърдо да решим да станем сътрудници на Силите на Светлината, на нашите Ръководители и Спасители. Замисли се върху това, читателю, и решавай.

© Александър Клизовски, автор.

© Дияна Златева, превод.

© *ПАЛИТРА*, 2008.

Всички права запазени. Публикуването на този текст на хартиен или електронен носител е възможно само с разрешението на редакцията на списание *ПАЛИТРА*.

ПАЛИТРА, бр. II/2008.

Броят е публикуван на 14 юли 2008 г.

<http://www.palitrabg.net>